

“Samen houden van eten”

Haalbaarheidsonderzoek keuken MuzeRijk

Opdrachtnemers:

Kristel de Groot
Ayla Sengers
Steve Tersluijsen
Renske Zuuring

Opdrachtgevers:

Hans van Zon
Jacques van Amelsvoort

Minor:

Stad & Land/ Civil Society Lab

Datum:

9 januari 2020

Colofon

Locatie en datum

Nijmegen, 9 januari 2020

Opleiding

Minor Stad en Land
Civil Society Lab Nijmegen
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Beoordelende docenten

Dort Spierings, docent minor Stad en Land
Gijs Pelgrom, docent minor Stad en Land

Opdrachtgevers

Hans van Zon - vicevoorzitter MuzeRijk
Hans@vanzonadvies.nl

Jacques van Amelsvoort - vicevoorzitter MuzeRijk
Jvanamelsvoort@kpnmail.nl

Auteurs

Ayla Sengers - 643345
Vastgoed en Makelaardij
Fontys Hogescholen
Ayla.sengers@gmail.com

Renske Zuuring - 643261
Vastgoed en Makelaardij
Fontys Hogescholen
Renske.zuuring@gmail.com

Kristel de Groot - 589466
Bouwkunde
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Kristel_de_groot@hotmail.com

Steve Tersluijsen - 547075
Civiele Techniek
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Steve.tersluijsen@gmail.com

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het eindrapport 'Samen houden van eten' een onderzoek naar de haalbaarheid van het buurtrestaurant in ontmoetingscentrum MuzeRijk. Dit rapport is geschreven in het kader van de HAN-minor Stad & Land in samenwerking met het Civil Society Lab. De projectgroep bestaat uit Ayla Sengers, Renske Zuuring, Kristel de Groot en Steve Tersluijsen. Wij hebben zich verdiept in de bewoners van de Bitswijk in Uden om te kijken of er behoefte is naar een buurtrestaurant. Tijdens de eerste fase van het project hebben wij ons bezig gehouden met het analyseren van de wijk, de stakeholders en de literatuur.

Tijdens de tweede fase van het onderzoek zijn aan de hand van een proefavond de behoeften van de wijk in kaart gebracht. Door inzicht te krijgen in de behoeften konden wij gaan ontwerpen. Op basis van de uitkomsten van de proefavond hebben wij een ontwerp gemaakt en hieraan het financiële plaatje gekoppeld.

Onze dank gaat ten eerste uit naar ontmoetingscentrum MuzeRijk, waar wij elke woensdag gezamenlijk aan ons project hebben kunnen werken. In het bijzonder willen wij Hans van Zon en Jacques van Amelsvoort bedanken omdat zij graag meedenken en ons advies geven, dit hebben wij als erg prettig ervaren. Ook willen wij Dort Spierings en Gijs Pelgrom bedanken voor de mogelijkheid om deze opdracht te maken en te voltooien.

Wij wensen u veel leesplezier toe.

Ayla Sengers
Renske Zuuring
Kristel de Groot
Steve Tersluijsen

Samenvatting

MuzeRijk, het gebouw waar alles samenkomt! Een unieke samenwerking tussen onderwijs en opvang, welzijn, sport, zorg en wonen zorgt voor het bruisende hart in de Bitswijk (MuzeRijk, z.d-c.). Iedere dag worden er activiteiten gehouden in of rond het gebouw. Het hart van het gebouw is de centrale ontvangstruimte. In die ruimte ontmoeten mensen elkaar en is er plaats voor verbinding. Momenteel wordt deze ruimte twee keer per week gebruikt voor eetgelegenheden in de avond en eenmaal in de middag. Maar dit is niet genoeg... In de wijk blijkt veel eenzaamheid en er is kans op slechte voeding, met name bij de oudere leeftijdscategorieën. Hier moet wat aan gedaan worden. Daarom pleiten wij voor een uitbreiding van de keuken en het restaurant van MuzeRijk.

Het buurtrestaurant kan in de wijk veel bijdragen. Ten eerste wil MuzeRijk mensen met arbeidsvermogen ondersteuning bieden in het werkveld. Het doel hiermee is mensen in de bijstand weer aan het werk te krijgen. Deze mensen kunnen binnen MuzeRijk aan het werk en op die manier gemotiveerd en gestimuleerd worden. Door te werken met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kan MuzeRijk de prijzen voor de bezoekers laag houden. Daarnaast wordt er werkgelegenheid gecreëerd voor mensen die momenteel thuiszitten. Het voordeel voor de gemeente is dat ze zelf minder tijd, geld en moeite hoeven te investeren hierin. De tijd die ze kwijt zijn voor het maken van afspraken omtrent het aan het werk krijgen van deze mensen, de moeite die ze doen om samenwerkingen te regelen met bedrijven en het geld wat ze kwijt zijn aan uitkeringen kunnen ze nu in wat anders steken. Niet alleen heeft de participatie dus voordelen voor MuzeRijk, MuzeRijk kan met deze manier van werken ook wat bijdragen aan de gemeente.

Niet alleen aan mensen in de bijstand wil MuzeRijk ondersteuning bieden. MuzeRijk wil voor de hele wijk een verschil maken door de keuken beschikbaar te stellen voor collectief koken. Door de keuken eens in de zoveel tijd open te stellen voor publiek wordt er saamhorigheid gecreëerd binnen de wijk. Leerlingen van de scholen kunnen gebruik maken van de keuken, waardoor ze van jongs af aan al leren omgaan met keukengerei. Ook oude alleenstaanden kunnen kookcursussen krijgen om zo beter te leren koken. Dit kan bijdragen aan een verbetering van de voeding in de wijk. Door de keuken op deze manier te gebruiken, kunnen de contacten in de wijk worden verbeterd, maar ook de kans op slechte voeding worden aangepakt. De saamhorigheid die op deze manier wordt gecreëerd is nodig in de buurt. Het zorgt namelijk voor een betere sfeer, een beschermd gevoel en onderlinge hulp tussen de bewoners.

Een derde voordeel aan de uitbreiding van de keuken en het restaurant van MuzeRijk is dat de maaltijden bijdragen aan een gezonde voeding in de wijk. In de huidige situatie is er namelijk kans op slechte voeding in de wijk. Door voedzame maaltijden te maken, krijgen de bewoners van de wijk weer de juiste voedingsstoffen binnen. Gezonde voeding kan op vele manieren bijdragen aan de samenleving. Zo helpt het gezond eten bij het afweren van veel aandoeningen en ziekten. Door het eten van de juiste voeding krijgt men de benodigde vitaminen en mineralen binnen, hierdoor wordt de weerstand vergroot en de kans op infecties minder. Doordat MuzeRijk gezonde en voedzame maaltijden wil gaan aanbieden in het restaurant kan de gezondheid in de

wijk worden verbeterd. Het voordeel hiervan is dat minder mensen naar de dokter gaan, waardoor de kosten hiervoor worden gereduceerd. Kortom verschillende voordelen met een kleine bijdrage.

Tot slot wordt ook de eenzaamheid in de wijk aangepakt met de uitbreiding van de keuken en het restaurant. Bij de nieuwe eetgelegenheid wordt lekker gegeten en getafeld. Daarnaast draagt het buurtrestaurant nog veel meer bij... zo wordt er ontmoet, gelachen, informatie uitgewisseld en kan men veel leren van elkaar. Het moet dé ontmoetingsplaats zijn voor de bewoners waar de drempel om binnen te komen laag is. Door het aanbieden van maaltijden voor een betaalbare prijs bereik je ook de mensen die moeilijker aansluiting vinden. Het doel van het buurtrestaurant is het creëren van verbondenheid en betrokkenheid in de wijk. Door het samenkomen wordt er een gemeenschap gevormd waarin mensen elkaar kennen en zich verbonden voelen met elkaar. Hierdoor wordt de eenzaamheid in de wijk aanzienlijk verminderd.

Anderzijds moet er rekening gehouden worden met het feit dat het buurtrestaurant echt een sociale functie moet hebben. Het restaurant mag namelijk niet gaan concurreren met andere restaurants in de regio. Door de prijzen en maaltijdkeuzen laag te houden, kan men het verschil aantonen met een normaal restaurant. MuzeRijk heeft met de eetgelegenheid geen winstoogmerk, maar wil echt een bijdrage leveren aan de wijk. In dat opzicht verschilt het buurtrestaurant dan ook met een normaal restaurant. De maaltijden bij het eetpunt worden tegen de kostprijs aangeboden, waardoor ook voor mensen met minder te besteden de maaltijden betaalbaar zijn. Daarnaast worden de maaltijden simpel en is de keuze beperkt tot 2 à 3 maaltijdkeuzen. Door het maatschappelijk doel van het restaurant zal het dan ook niet worden gezien als concurrent voor de andere restaurants in de omgeving.

Inhoudsopgave

Colofon	1
Voorwoord	2
Samenvatting	3
Inhoudsopgave	5
Inleiding	6
Leeswijzer	7
1. Plan van aanpak	8
2. Aanleiding onderzoek	10
2.1 Doelstelling.....	10
2.2 Hoofdvraag.....	10
2.3 Deelvragen.....	10
3. Onderzoeksmethodiek	11
3.1 Onderzoeksopzet.....	11
3.1.1 Omgevingsanalyse.....	11
3.1.2 Stakeholderanalyse en dialogen stakeholders.....	11
3.1.3 Literatuurstudie.....	12
3.1.4 Dialogen met vergelijkbare organisaties.....	12
3.1.5 Scenario's.....	13
3.1.6 Proefavond.....	13
3.1.7 Concept.....	13
3.1.8 Schetsontwerp buurtkeuken.....	14
3.1.9 Financiële uitwerking.....	14
4. Onderzoek	15
4.1 Omgevingsanalyse.....	15
4.2 Stakeholderanalyse en dialogen stakeholders.....	22
4.3 Literatuurstudie.....	27
4.4 Dialogen met vergelijkbare organisaties.....	31
4.5 Scenario's.....	32
4.6 Proefavond.....	37
4.7 Het concept.....	42
4.8 Schetsontwerp buurtkeuken.....	45
4.9 Financiële uitwerking.....	50
5. Conclusie	54
6. Discussie	56
7. Aanbevelingen	57
8. Bibliografie	58
9. Bijlagen	61

Inleiding

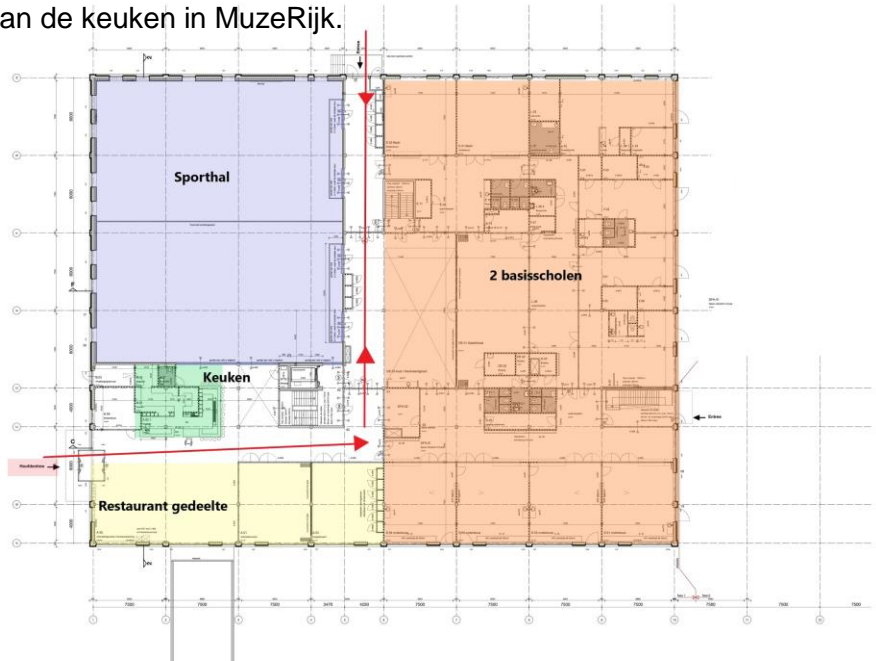
MuzeRijk het gebouw waar alles samenkomt! Een unieke samenwerking tussen onderwijs en opvang, welzijn, sport, zorg en wonen zorgt voor het bruisende hart van de Bitswijk in Uden. Iedere dag worden er activiteiten gehouden in of rond het gebouw. Het multifunctionele gebouw biedt ruimte voor twee scholen, Speleon en Bedir, verder is er voldoende sportgelegenheid waarvan de scholen, maar ook de sportvereniging Saturnus gebruikmaken. Binnen MuzeRijk zijn ook verschillende activiteiten ruimten die gebruikt kunnen worden voor danslessen, kaarten en bingo. JIJ!, een instelling binnen MuzeRijk die mensen met een verstandelijke beperking ondersteunt, die kunnen wij in het lijstje natuurlijk niet vergeten.

Naast de bovengenoemden functies zijn er in het gebouw ook nog appartementen voor dementerende ouderen aanwezig en huren bedrijven in de zorg er ruimtes die samen een volwaardig gezondheidscentrum vormen. Al met al is te zien dat MuzeRijk een tal van functies en bedrijven binnen zich heeft die de wijk met elkaar verbindt.

Het hart van het gebouw is de centrale ontvangstruimte. In die ruimte ontmoeten mensen elkaar en is er plaats voor verbinding. Momenteel wordt deze ruimte twee keer per week gebruikt voor eetgelegenheden in de avond en eenmaal in de middag. Het bestuur is hiermee echter niet tevreden... Zo blijkt dat er in de wijk veel eenzaamheid en kans op slechte voeding is, met name bij de oudere leeftijdscategorieën. Om dit probleem aan te pakken is een haalbaarheidsonderzoek gestart voor het uitbreiden van de keuken en het aanpassen van het restaurant om zo mogelijk elke dag een maaltijd aan te kunnen bieden. Echter is het belangrijk stil te staan bij de volgende vragen. Is er voldoende vraag naar een uitbreiding van het restaurant in MuzeRijk en zo ja hoe is dit te realiseren? Op deze vragen wordt antwoord gegeven in het adviesrapport. Voor u bevindt zich het adviesrapport van deze projectgroep. De projectgroep bestaat uit studenten van verschillende opleidingen die samen een brede kijk hebben op het onderzoek. Door de minor Stad en Land is de projectgroep in contact gekomen met de opdrachtgevers van MuzeRijk. Gedurende het halfjaar wordt samen met hen gekeken naar een mogelijke verandering van de keuken in MuzeRijk.

Nijmegen, 9 januari 2020

Kristel de Groot
Ayla Sengers
Steve Tersluijsen
Renske Zuuring

Figuur 1 – Plattegrond begane grond MuzeRijk

Leeswijzer

Na deze inleiding volgen er een aantal hoofdstukken waarin de verschillende fases van het onderzoek omschreven worden. Allereerst het plan van aanpak en de aanleiding van het onderzoek. Hoofdstuk 3 bestaat uit de onderzoeksmethodiek waar in het kort omschreven wordt hoe het onderzoek zal plaatsvinden. Hoofdstuk 4 bevat het onderzoek met alle resultaten, verkregen uit de verschillende gebruikte instrumenten. Hieruit trekken wij de conclusies en geven wij antwoord op de deelvragen in hoofdstuk 5. Wij sluiten het onderzoek af met de discussie en aanbevelingen in hoofdstuk 6 en 7. Tenslotte volgt nog de bronnenlijst en een hoeveelheid aan bijlagen die in de inhoudsopgave omschreven zijn. De bijlagen zijn in een grote hoeveelheid aanwezig. Het grootste deel van de bijlagen betreft naslagwerk zoals de literatuurstudie, de omgevingsanalyse, de flyer van de proefavond en documentatie van de gesprekken met de stakeholders. Pas vanaf bijlage 9 wordt het schetsontwerp en de financiële uitwerking getoond. Na de financiële uitwerking vind je nog de adviesbeoordelingen en reflecties van de studenten.

1. Plan van aanpak

Binnen het project krijgen wij te maken met veel verschillende factoren en mensen. Om ervoor te zorgen dat het project goed en overzichtelijk verloopt en wij uiteindelijk een positief resultaat kunnen boeken aan het eind is het belangrijk om een plan van aanpak op te stellen. In het plan van aanpak wordt verteld waarom wij het onderzoek uitvoeren, hoe wij dit gaan doen en wat wij ermee willen bereiken. De benodigde informatie is ingedeeld in verschillende hoofdstukken, waarbij wij gebruik hebben gemaakt van de methode beschreven in het boek Projectmanagement door Roel Grit. Hierin wordt het plan van aanpak beschreven aan de hand van de volgende tien hoofdstukken:

- Achtergronden
- Projectresultaat
- Projectactiviteiten
- Projectgrenzen
- Tussenresultaten
- Kwaliteit
- Projectorganisatie
- Planning
- Kosten en baten
- Risico's

De hoofdstukken zijn de leidraad voor het project. Hierin wordt precies beschreven wat wij willen gaan doen, hoe wij dit willen doen en binnen welk tijdsbestek. Door het opstellen van heldere plannen, grenzen en punten van oplettendheid moet het project uiteindelijk een succes gaan worden.

In deze rapportage wordt een korte samenvatting gegeven van de belangrijkste punten uit het plan van aanpak. Voor meer informatie zie in de bijlagen het gehele plan van aanpak.

Kern plan van aanpak

Studenten van de minor Stad en Land (Civil Society Lab) werken in opdracht van Ontmoetingsplein MuzeRijk aan een haalbaarheidsonderzoek voor de uitbreiding van de keuken en het restaurant. Om het project goed te kunnen verkopen is een pakkende naam nodig, hier is gekozen voor een quote waarbij Uden en eten centraal staan: "Samen houden van eten". Goedkeuring van het project zal plaatsvinden door de desbetreffende opdrachtgevers, deze is afhankelijk van het projectresultaat.

Voor het onderzoek is een doelstelling omschreven, waarbij de praktische en financiële haalbaarheid van de uitbreiding van de keuken centraal staat. Het project moet uiteindelijk leiden tot minder eenzaamheid en betere voeding in de Bitswijk. Om dit te bewerkstelligen zijn er enkele projectactiviteiten opgesteld, waaronder een voorbereidend onderzoek, een proefavond, een focusgroep, enquêtes, een literatuurstudie en een case study. In het gehele plan van aanpak wordt aan de hand van een kruistabel de waarde van elk onderzoek weergegeven.

Om het onderzoek binnen beperkte lijnen te houden zijn er projectgrenzen opgesteld. De vraag vanuit MuzeRijk is tweeledig en zal dus als dusdanig worden opgepakt. Enerzijds zal er gekeken moeten worden naar de behoeften in de wijk, anderzijds moet worden gekeken hoe de gedeelde ruimte op de begane grond op een andere manier kan worden ingericht zodat zij beter aansluit op de behoeften van de buurtbewoners. Om een beeld te schetsen van de toekomstige situatie worden tekeningen en plattegronden gemaakt. Verder wordt er een kostenraming gemaakt, maar zullen wij financieel gezien niet in detail treden.

Om te zorgen voor een kwalitatief sterk product moeten de kwaliteiten van de werkwijze, tussenresultaten en het eindresultaat duidelijk zijn. Voor de werkwijze is het belangrijk dat er duidelijke afspraken worden gemaakt over de werktijden, daarnaast worden er ook afspraken gemaakt over de format van het op te leveren product. Voor de tussenresultaten en het eindproduct is het belangrijk dat er sprake is van compleetheid, dat wil zeggen dat alle gevraagde/vereiste producten aanwezig zijn. Verder moet er ook aandacht worden besteed aan zorgvuldigheid, consistentie en netheid. De precieze eisen met betrekking tot de kwaliteit is terug te vinden in de bijlage plan van aanpak.

Op basis van de projectorganisatie - waarin de opdrachtgevers en opdrachtnemers zijn omschreven - is een planning gemaakt voor de komende activiteiten, afspraken en op te leveren onderdelen. Daarbij is het belangrijk dat de risico's duidelijk zijn en er oog op wordt gehouden, zodat waar nodig op tijd kan worden ingesprongen. Enkele risico's die zich tijdens ons project kunnen afspelen zijn: stakeholders die onvoldoende betrokken zijn, het maken van kleine foutjes die kunnen leiden tot grotere fouten en het bijhouden van de planning.

2. Aanleiding onderzoek

2.1 Doelstelling

Doelstelling: Ontmoetingscentrum MuzeRijk wil door middel van een haalbaarheidsonderzoek duidelijk krijgen of de uitbreiding van de keuken praktisch en financieel haalbaar is. Pas bij een positief resultaat van het onderzoek maak je kans op een bijdrage van de gemeente. De gemeente is namelijk eigenaar van de Multifunctionele Accommodatie (MFA) en zij moeten hiervoor geld vrij maken.

2.2 Hoofdvraag

Probleemstelling: Vanuit MuzeRijk is er de ambitie om het sociaal buurtrestaurant uit te breiden en de vraag is of daar behoefte aan is. Het doel is om de buurt meer samen te laten komen en daarmee de problemen in de Bitswijk aan te pakken. Deze problemen zouden kunnen zijn: eenzaamheid, ongezonde voeding, financiële afstand en afstand tot de arbeidsmarkt.

De hoofdvraag die hierbij hoort is:

Hoe kan de aanpassing van de keuken bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke kwesties in de Bitswijk op basis van de behoeften van de bewoners?

2.3 Deelvragen

Deelvragen:

1. Hoe zijn de bewoners en voorzieningen in de wijk gesitueerd? (Omgevingsanalyse)
2. Welke stakeholders zijn er betrokken bij het project en hoe kunnen zij bijdragen aan de haalbaarheid van het project? (Stakeholdersanalyse en dialogen stakeholders)
3. Welke soorten keukens zijn er te vinden in vergelijkbare buurthuizen of instellingen? (Literatuurstudie, dialogen met vergelijkbare buurthuizen of instellingen en scenario's)
4. Is er voldoende vraag vanuit de bewoners van de Bitswijk en hoeveel geld hebben bewoners over voor een sociaal buurtrestaurant? (Proefavond)
5. Is de exploitatie van de nieuwe keuken praktisch haalbaar? (schetsontwerp buurtkeuken)
6. Is de exploitatie van de nieuwe keuken financieel haalbaar? (financiële uitwerking)

Antwoorden op de deelvragen worden in de conclusie gegeven.

3. Onderzoeksmethodiek

3.1 Onderzoeksopzet

3.1.1 Omgevingsanalyse

De omgevingsanalyse bestaat in ons onderzoek uit twee delen. De omgevingsanalyse is van belang zodat je kan inzien welke mensen je in de omgeving hebt en hoe je hen het beste kan bereiken. Een methode hiervoor is de DESTEP methode. Bij de DESTEP methode worden de volgende aspecten uit de buurt nagetrokken: Demografisch, Economisch, Sociaal, Technologisch, Ecologisch en Politieke aspecten. Vooral de Demografische, Economische en Sociale aspecten zijn voor dit project van belang. Denk hierbij aan bevolkingssamenstelling, leeftijden, achtergronden, inkomsten, werkloosheid, opleidingsniveau en kansrijke sectoren.

Het tweede deel van de omgevingsanalyse zal bestaan uit een wijkscan. Hierbij gaan wij onderzoek doen naar enerzijds de bebouwing, uitstraling en woningtypen en anderzijds de historie en voorzieningen van de Bitswijk. Hierbij krijg je een goed beeld van de bewoners en zijn wij beter voorbereid met het buurtonderzoek.

Omdat de afgelopen jaren al een aantal keren onderzoek is gedaan naar MuzeRijk, de Bitswijk en Uden zelf, zijn er al veel gegevens bekend over de wijk en de omgeving. Wij zullen dan ook een aantal dingen, met bronvermelding, kunnen overnemen.

3.1.2 Stakeholderanalyse en dialogen stakeholders

Het doel van het maken van een stakeholdersanalyse is om een beeld te krijgen van de betrokken partijen. Doordat MuzeRijk een multifunctionele accommodatie is waar al meer partijen zitten, heb je hier te maken met veel stakeholders.

Een stakeholdersanalyse doen wij in dit geval aan de hand van de 4P/3B methode.

De 4 P's zijn: Pijlers, Participanten, Partners en Publiek.

Bij Pijlers moet je denken aan grote partijen die eigenaar zijn van de vastgoed of de grond, zoals de eigenaren van MuzeRijk. Participanten zijn bedrijven die nu al in en rond het gebied aanwezig zijn. Zij staan bijvoorbeeld open voor ontwikkelingen en zien de voordelen van een eventuele samenwerking helder in. Partners zijn bedrijven of instanties. Zij staan nu nog buiten het gebied, maar kunnen een belangrijke bijdrage leveren, bijvoorbeeld financieel. Als laatste heb je het Publiek. Zij zijn de omwonenden in de buurt. In dit geval dus de bewoners uit de Bitswijk maar ook uit de rest van Uden.

Daarbij horende heb je de 3 B's. Dit zijn Bedoeling, Belang en Bijdrage. Dus kort gezegd, de Bedoeling is waar streeft de stakeholder naar? Het Belang is wat het belang van de stakeholder is op die specifieke locatie en de Bijdrage is wat je kan verwachten wat de partij kan leveren.

Aan de hand van deze methode zetten wij de stakeholdersanalyse op.

Daarna zullen wij deze nog verder uitwerken door middel van verbanden tussen de partijen weer te geven. De fysieke, sociaal/maatschappelijke en financiële verbanden. (van der Wiele, z.d.)

Verder zal er ook een analyse plaatsvinden met een 'cirkel van invloed model.' In het model zijn de stakeholders onderverdeeld in vier segmenten. Deze segmenten zijn bij elk project bruikbaar. Het is belangrijk om bij elke partij te gaan kijken of ze meedenken, meewerken of zelfs meebeslissen. Of is het voldoende om de partij alleen te informeren over wat er gebeurt? De analyse geeft inzicht hoe het op dit moment is. De posities van stakeholders kunnen tijdens het project wijzigen, dit is dan ook een risico. Het kan namelijk zo zijn dat door een artikel in de krant een ongeïnteresseerde stakeholder ineens wel erg betrokken wordt bij een project.

Nadat de stakeholders in kaart zijn gebracht kunnen er gesprekken worden ingepland en worden gevoerd. Deze gesprekken noemen wij dialogen. Deze dialogen zullen worden opgenomen zodat ze later gedetailleerd kunnen worden uitgewerkt en er geen belangrijke informatie wordt gemist of vergeten.

Een belangrijke stakeholder tijdens dit project is de Gemeente Uden. Zij zullen uiteindelijk het concept moeten goedkeuren en er geld voor vrij moeten maken. Wij zullen een gesprek aan gaan met de gemeente, met de persoon of personen die betrokken zijn bij dit project, zoals een wethouder. Dit gesprek zal worden gepland na de proefavond (zie hoofdstuk 3.1.3), zodat wij resultaten van bewoners en data alvast mee kunnen nemen.

3.1.3 Literatuurstudie

Bij een literatuurstudie worden verschillende opvattingen uit de literatuur tegenover elkaar geplaatst die tijdens het project van toepassing kunnen zijn. Er wordt een lijst met zoekwoorden opgesteld om op die manier er literatuur bij te zoeken. Deze lijst bestaat uit de volgende woorden:

- U-pas
- Eenzaamheid
- Goedkope/gezonde maaltijden
- Ontmoetingscentrum
- Inrichting buurtrestaurant
- Eisen keukens

Deze onderwerpen van de literatuurstudie worden meegenomen in het onderzoek naar de haalbaarheid van de uitbreiding van de keuken. Wij hopen uit deze onderwerpen nuttige informatie te halen die wij kunnen toepassen bij ons ontwerp.

3.1.4 Dialogen met vergelijkbare organisaties

Naast de stakeholders gaan wij ook nog naar twee vergelijkbare projecten. Het ene project bevindt zich in Utrecht en wordt 'De BuurtWerkKamer' genoemd. Hiervan zijn er meer van in zowel Utrecht als Amsterdam. Wij gaan naar 'De Verbinding' in de wijk Zuilen. Wij hebben deze gegevens gekregen via Eric Hol, wie een gastcollege gaf aan ons, begin van het semester. Het andere project is later pas op ons pad gekomen en dat is 'De Balans' in de Udense Flatwijk. Hier kwamen wij op nadat een aantal stakeholders ons hierop wezen. Ook zullen deze gesprekken worden opgenomen voor de juiste uitwerking ervan. Uit deze gesprekken willen wij belangrijke informatie halen waarmee wij ons concept kunnen vormgeven.

Natuurlijk willen wij de kracht van De Balans niet afnemen. Wij denken dat er geen concurrentie ontstaat tussen de beide buurtcentra mede door de afstand. Wij gaan uit van ons eigen concept en de opvattingen van onze opdrachtgevers. Bij De Balans kunnen wij ook goed kijken naar de grootte van de keuken en hoe deze is ingedeeld. In Utrecht kunnen wij juist wel leren van het concept omdat hier voor een zeer lage prijs met vrijwilligers wordt gekookt. Bij de BuurtWerkKamer is in essentie gekeken naar de acties die zij hebben verricht om de ontmoetingsruimte tot een succes te maken. Daarbij is de nadruk gelegd op het verminderen van eenzaamheid. De kwetsbare bewoners worden hier geactiveerd en worden zo omgezet in een krachtige bewonersgroep ("De kern", z.d.).

3.1.5 Scenario's

Voor het onderzoek zijn drie verschillende scenario's opgesteld. Deze scenario's zijn vanuit verschillende invalshoeken opgesteld. Aan de hand hiervan wordt gekeken wat voor de Bitswijk de beste uitkomst is. Er is allereerst een korte omschrijving gegeven van de huidige situatie om aan te kunnen geven wat er veranderd zal worden. Daarna is er gekozen om drie scenario's uit te werken. Waarbij er bij het eerste scenario niet erg veel aanpassingen zullen zijn. Bij het tweede scenario zal er wel een herindeling plaats vinden van de ontmoetingsruimte en zal meer geïnvesteerd moeten worden.

Het derde scenario is zo uitgewerkt dat er een totale verbouwing plaats zal vinden en de keuken uitgebreid zal worden met daarbij ook een nieuwe indeling van de ontmoetingsruimte, dit scenario zal dan ook de hoogste kosten met zich mee brengen.

3.1.6 Proefavond

Voor het buurtonderzoek is allereerst de informatie die al aanwezig is verzameld om te bekijken wat er nog onderzocht moet worden.

Om op de juiste manier informatie te verzamelen is er onderzoek gedaan hoe een buurtonderzoek het beste plaats kan vinden. Omdat MuzeRijk een gemixte wijk is moet er ook op verschillende manieren onderzoek gedaan worden naar de buurt. Vooraf stellen wij een vragenlijst op, met vragen die wij kunnen gebruiken bij het buurtonderzoek. Het idee is om een proefavond te organiseren voor bewoners, waar wij het nieuwe concept uit willen leggen en de meningen uit de buurt willen horen. Hierbij zullen wij alleen ingaan op het concept en niet op de eenzaamheid of financiële situatie onder de bewoners.

Het is belangrijk om tijdens dit onderzoek te gaan kijken wat de buurt te besteden heeft om hier de maaltijden naar aan te passen. Verder is het ons doel dat iedereen 's avonds kan genieten van een gezonde en lekkere maaltijd, ook de mensen die minder geld te besteden hebben.

3.1.7 Concept

Het concept is uitgewerkt aan de hand van de bevindingen die er gedaan zijn het afgelopen half jaar. De behoeftes van buurtbewoners staan daarin centraal. Er wordt beschreven welke aanpassingen een positieve invloed zullen hebben op MuzeRijk.

3.1.8 Schetsontwerp buurtkeuken

Als praktische haalbaarheid zullen wij een schetsontwerp maken voor de uitbreiding van de keuken. Hierin zullen wij niet alleen kijken naar de keuken zelf, maar zal er buiten de keuken om ook gekeken worden naar de begane grond van de MFA. Hoe kunnen wij de ruimte zo efficiënt mogelijk indelen? Wellicht krijgen bepaalde ruimten een andere bestemming of worden er ruimte verplaatst.

Er is eventueel voor een volgend onderzoek ruimte om deze plannen gedetailleerder uit te werken, zowel praktisch als financieel.

3.1.9 Financiële uitwerking

Op basis van het ontwerp wordt er ook gekeken naar de financiële haalbaarheid van het project. Zo wordt er een kosten en baten analyse gemaakt met daarbij een financiële globale kosten van het buurtrestaurant. Op basis van deze gegevens kunnen wij een schatting maken van de kosten die voor de verbouwing moeten worden gemaakt.

4. Onderzoek

4.1 Omgevingsanalyse

Hoe zijn de bewoners en voorzieningen in de wijk gesitueerd?

Doelgroep

Alle inwoners van Nederland kun je indelen in 5 burgergroepen. Deze burgergroepen hebben allemaal hun eigen bewegingen en kenmerken. De 5 burgergroepen zijn gemaakt aan de hand van het 'waarden- en leefstijlmodel Mentality van Motivaction. De 5 burgergroepen zijn: plichtsgetrouwen, ontplooiers, statusbewusten, structuurzoekers en de verantwoordelijken. (Hoekstra, Verheggen, & Hannink, 2013)

Als je de vijf omschrijvingen leest van de burgergroepen, dan is het al heel snel duidelijk bij welke groep de bewoners in de Bitswijk in Uden het meest overeenkomt. Dit zijn namelijk [de structuurzoekers](#).

De omschrijving van de structuurzoekers is als volgt:

'De structuurzoekers voelen zich ondergewaardeerd in de maatschappij en zoeken vooral naar (maatschappelijke) erkenning. Zij voelen zich vaak buitengesloten en hebben weinig vertrouwen in de overheid. Ze leiden een conformistisch en risicomijdend leven. Voor deze groep staan de eigen familie- en vriendenkring voorop. Ze zijn materialistisch ingesteld en vinden genieten van het leven belangrijk. Van de vijf groepen is deze het omvangrijkst in Nederland. Consumenten die tot deze groep behoren hebben vaak een lagere of middelbare opleiding en de leeftijden lopen uiteen. Zij hebben vaker een laag inkomen en geen ruim bestedingspatroon. De omvang van deze groep blijft stabiel tot 2025: 32% (bron: Motivaction)'. (Hoekstra, Verheggen, & Hannink, 2013).

Bewegingen van de structuurzoekers zijn:

- Spel- en vermaak
- Prijsbewust
- Anderen doen het ook
- Afhakers

Hieronder zullen wij eerst de wijkscan toelichten. De rest van de omgevingsanalyse zal worden uitgevoerd volgens de DESTEP methode. Hierbij krijgen wij een goed beeld van de bewoners in de Bitswijk in Uden en zal worden gezien dat de doelgroep van de Bitswijk inderdaad onder de structuurzoekers valt.

Wijkscan

De Bitswijk hoorde vroeger nog niet bij Uden. De Bitswijk was een losstaand buurtschap ten noorden van Uden. De woningen in de Bitswijk zijn voornamelijk gebouwd na de tweede wereldoorlog. De wijk is pas in de jaren '60 bij Uden gevoegd. De ruimtelijke ontwikkeling vond voornamelijk plaats rond de jaren '70.

De Bitswijk zelf is niet zo groot, namelijk 78 hectare, wat omgerekend nog geen 1 vierkante kilometer is. Daardoor zijn de loopafstanden in de wijk relatief kort. De afstand tussen het Noordelijkste puntje en het Zuidelijkste puntje is ongeveer 750 meter. De horizontale afstand, tussen oost en west is ongeveer 1,3 kilometer. Hieronder zie je een tabel met de verst mogelijke afstand tot een aantal voorzieningen in de Bitswijk. Het verzorgingstehuis Het Orgelhuis ligt in het noordoosten van de Bitswijk. Zij zitten ver af van voorzieningen, maar wel weer dicht bij de kinderboerderij. Het ziekenhuis van Uden ligt net buiten de Bitswijk. Met de auto is het ongeveer 1,3 kilometer. Ter hoogte van de Orgellaan is een loopbrug gerealiseerd wat de afstand naar bijvoorbeeld het ziekenhuis kleiner maakt.

Figuur 2 – Kaart Bitswijk

Middenin de Bitswijk ligt het MuzeRijk. Een Multifunctionele accommodatie (MFA) opgericht in 2014, waar twee basisscholen, een peuterspeelzaal, een locatie van een zorginstelling en een sportzaal in één gebouw zitten. MuzeRijk dient als ontmoetingsplein voor de bewoners van de Bitswijk (en daarbuiten) en biedt ruimte voor verschillende activiteiten die gefocust zijn op dingen samen doen (kaarten, kienen, eten, repaircafé etc.).

Het aantal openbaar vervoer mogelijkheden binnen de wijk is schaars. Er is slechts een enkele bushalte (Hobostraat) en deze zit helemaal aan de westelijke kant van de wijk. Hierdoor kan het voor de bewoners ruim een kilometer lopen zijn tot de dichtstbijzijnde halte. Zeker voor de ouderen in de wijk is dit ver lopen. Om de bereikbaarheid binnen de wijk te verbeteren is door

Stichting MuzeRijk de MuzeMobiel bedacht. Dit voertuig zorgt voor betere bereikbaarheid in de wijk voor de mensen die minder goed ter been zijn.

De Bitswijk wordt omringd door De Rondweg in het noorden en De Heinsbergenstraat in het zuiden. In het oosten wordt de wijk afgesloten door het naastgelegen sportpark van FC Uden en in het westen wordt de wijk afgesloten door de straat 'De Bitswijk' welke overgaat in De Monseigneur Bosstraat. De doorlopende straat richting het centrum van Uden is de Hobostraat, die over gaat in de Kornetstraat. Deze straten hebben twee banen met een gescheiden rijrichting. Hier loopt een groenstrook in het midden.

DESTEP analyse

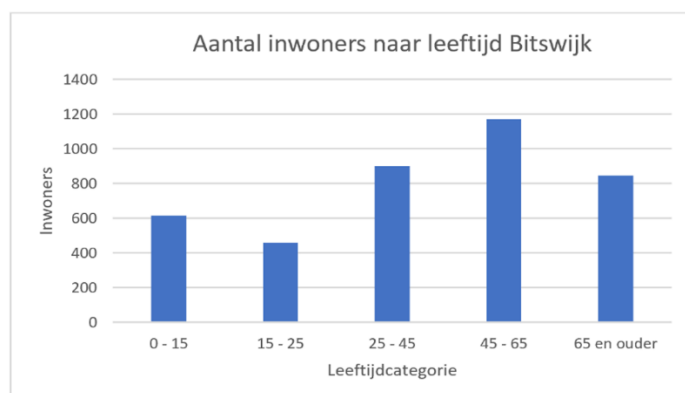
Demografische factoren

De Bitswijk in Uden heeft als postcode 5402. Deze postcode deelt de Bitswijk samen met de omliggende wijken Hoeveneseveld en Schutveld. Op AlleCijfers.nl kan je selecteren op wijkniveau en is dus de Bitswijk als wijk genomen ("Informatie buurt Bitswijk", z.d.).

Er wonen 3990 mensen in de Bitswijk (2018), verdeeld over 1795 huizen, waarvan 50.6% vrouwen en 49.4% mannen. Dit komt neer op 2020 vrouwen en 1970 mannen. Het aantal inwoners is de laatste jaren, sinds 2015, met 1% gedaald. De grootste groep inwoners hebben een leeftijd van tussen de 45 en 65 jaar, namelijk 1170. Het aantal 65+'ers in de wijk telt 845. De verwachting is dat het aantal ouderen in Nederland alleen maar toe gaat nemen de komende jaren. Dit resulteert in dat de zorgvraag alleen maar toe neemt en het aantal mensen dat in de zorg werkt en de ruimte te weinig is. 'De prognose van de vergrijzing is volgens de factsheet Bitswijk van Area als volgt: van 7,7% (312 personen) van de leeftijd 75+ in 2016, naar 11,8% (461 personen) in 2026. Terwijl de bevolking in deze 10 jaar met 3,4% is gedaald van 4056 naar 3922 personen. 13% van de inwoners in 2017 valt onder de kwetsbare personen waarvan 50% financiële kwetsbaarheid ondervindt (Klerkx, 2018)'.

De ouderen moeten steeds langer thuis blijven wonen. Door de verslechterde mobiliteit zijn ouderen vaak eenzaam. Ze kunnen of durven hun huis niet meer uit. In een verzorgings- of verpleegtehuis zijn de ouderen nog onder elkaar, maar in hun eigen woning zijn ze vaak alleen. Uit onderzoek blijkt dat ongeveer de helft van de 65+'ers zich eenzaam voelt. ("Ouderen en eenzaamheid", z.d.). Daarom is het concept van MuzeRijk zo goed. De ouderen komen hier samen voor verschillende activiteiten en maaltijden.

De leeftijden zijn als volgt verdeeld in de Bitswijk.

Leeftijd	Inwoners
0 tot 15	615
15 tot 25	460
25 tot 45	900
45 tot 65	1170
65 +	845
Totaal	3990

Tabel 1 - Inwoners

Grafiek 1 – Aantal bewoners naar leeftijd in Bitswijk

Daarbij speelt ook mee dat het inkomen in de Bitswijk niet hoog is vergeleken met de rest van Uden. Het gemiddeld inkomen per inwoner per jaar in de Bitswijk is €21.900,-. Uden zelf heeft een gemiddeld inkomen van €25.300,-. Veel mensen in de Bitswijk zitten in de bijstand of moeten leven van een kleine AOW. Het percentage werklozen in de bitswijk is ook relatief hoog. Zo'n 22% van de inwoners heeft geen vast inkomen. Dit komt neer op 890 personen.

Economische factoren

Er zijn 1795 adressen in de Bitswijk. Hiervan is 97% woningen en 3% bedrijven. Er is maar 2% leegstand in de wijk. 86% van de woningen zijn eengezinswoningen. Denk hierbij aan rijtjeshuizen en hoekwoningen. De overige 14% is twee-onder-een kapwoningen en vrijstaande woningen. In de Bitswijk is er een grote diversiteit van onroerend goed. Je ziet dat er een goede mix is tussen koopwoningen (53%) en huurwoningen (47%). De sociale huurwoningen in de wijk zijn bijna allemaal eigendom van Area, de woningcorporatie in Uden, Veghel en omstreken.

Sociaal-culturele factoren

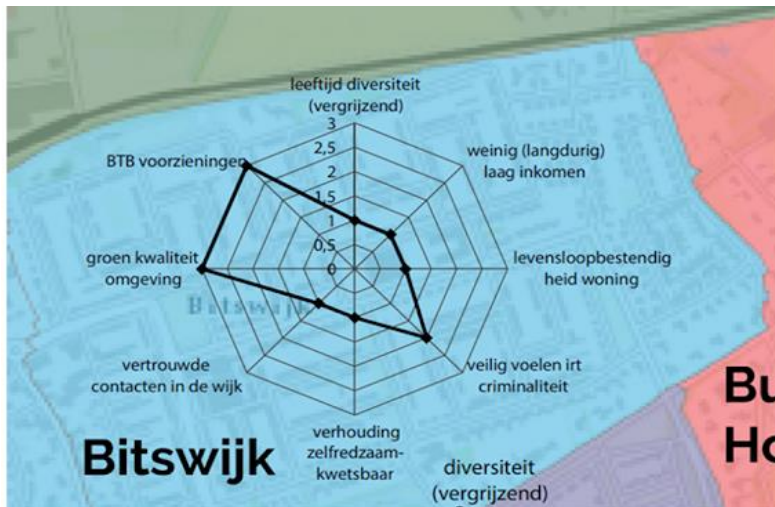
De Bitswijk in Uden is een hele diverse wijk als je kijkt naar migratie. 3110 mensen hebben een autochtone (Nederlandse achtergrond). De overige 880 mensen hebben een migratieachtergrond, zowel Westers als niet Westers. Van de 880 mensen met een migratieachtergrond is de volgende verdeling te zien (tabel). Omdat nog ruim 20% een overige migratieachtergrond heeft, kan je afleiden dat de Bitswijk een erg diverse wijk is, met veel verschillende nationaliteiten.

Aantal	Migratie
180	Overig
380	Westers
45	Marokko
25	Antillen
35	Suriname
215	Turkije
880	Totaal

Tabel 2 - Migratie

De grootste groep personen in de Bitswijk is ongehuwd. Van de 3990 mensen zijn dat 1743 personen. Ongehuwd zijn betekent niet per definitie dat deze mensen ook allemaal alleen wonen, maar zij staan in ieder geval niet als gehuwd of als geregistreerd partner ingeschreven.

Te zien is dat de zorgvraag vooral in de veiligheid zit. Hier wordt aan gewerkt middels betere scheiding van wegen en betere verlichting. Een van de onderdelen van de wijkscan van Area ("Bitswijk in Beeld", 2016) blijkt dat als groot probleem wordt ervaren dat er weinig verlichting is in de smalle gangetjes. Dit kan leiden tot dat mensen 's avonds niet meer het huis uit gaan. Met de komst van de MuzeMobiël hoopt MuzeRijk dit weer deels tegen te gaan. Zo kunnen meer mensen naar het eetpunt komen. In vergelijking tot andere wijken (Boven links: Vijfhuis, boven rechts: Groenewoud en onder: Velmolen) binnen de gemeente valt op te merken dat de Bitswijk relatief slecht scoort.

Onderwerp	Score 1	Score 2	Score 3
1 Leeftijd diversiteit	Vergrijzend	Evenwichtig	Relatief jong
2 Mate (langdurig) laag inkomen	Hoog %	Gemiddeld %	Laag %
3 Levensloopbestendigheid wijken	Slecht	Passend	Goed
4 (Sociaal) veilig voelen	Verminderd	Neutraal	Voldoende
5 Verhouding zelfredzaam-kwetsbaar	Hoog % klanten	Gemiddeld %	Laag %
6 Vertrouwde contacten in de wijk	Geen	Amper	Voldoende
7 Voldoende groen in de omgeving	Oneens	Neutraal	Eens
8 BTB' voorzieningen	Onder de maat	Normaal	Goed

Figuur 3 – Zorgvraag in Bitswijk (Gemeente Uden, z.d.)

Technologische factoren

Op dit moment loopt er nog geen stadsverwarmingsnet onder Uden door. Stadsverwarming kan bijvoorbeeld komen van industriële bronnen zoals een vuilverbranding. Dit is in Uden niet het geval. Het dichtstbijzijnde net waar men bezig is, is Helmond. Helmond ligt hemelsbreed 20 km van Uden af. ‘Ennatuurlijk’ heeft al een warmtenet aangelegd in Helmond. (“Mijn warmtenet, hoe zit dat?”, z.d.). Een nieuw warmtenet aanleggen in Uden is natuurlijk financieel niet haalbaar. Dit is natuurlijk ook niet iets voor MuzeRijk om over na te denken, maar wel iets waarover de Gemeente Uden de komende jaren moet gaan beslissen. Dit kan eventueel samen met bewoners. MuzeRijk is gebouwd in 2013/2014. Daarom heeft het gebouw een gasaansluiting en wordt er gekookt op gas. Het zou een mooie opening zijn om voor de uitbreiding van de keuken alvast de gasaansluiting voor het koken niet meer te gebruiken. Dit is iets waar koks aan moeten wennen, maar zij zullen er toch aan moeten geloven, want in de toekomst zal er alleen maar minder gas beschikbaar zijn.

Ecologische factoren

In de Bitswijk zie je een mix van huur en koopwoningen. Wat opviel toen er door de wijk gelopen werd vanaf de bushalte naar MuzeRijk, was dat men bezig was PV panelen te installeren op de daken. Dit was begin oktober 2019. Deze PV panelen zag je vooral op de huurwoningen van Area. Zij zijn al bezig met het verduurzamen van hun woningbezit. Alle huurwoningen ‘moeten’ in 2020 gemiddeld energielabel b hebben, in 2030 gemiddeld energielabel a hebben en in 2050 energieneutraal zijn. Area is hier druk mee bezig. Maar

landelijk zal de eis van 2020 nooit gehaald worden. Ook het dak van MuzeRijk ligt vol met zonnepanelen.

Binnen de Bitswijk zijn veel verschillende soorten planten en dieren aanwezig (*zie bijlage 2.1.1 - fotoreportage Bitswijk*). In de Buurttuin is een grote variatie aan groenten en planten. Van bloemkolen tot pompoenen en van slakroppen tot verschillende planten. MuzeRijk heeft al een overeenkomst met de Buurttuin. Zij draaien al mee in de PR. Wel zou je samen met de Buurttuin in gesprek kunnen voor de samenwerking met betrekking tot gezond en vers eten en de uitbreiding van het assortiment groenten.

Politieke factoren

Politiek is een belangrijk punt in deze analyse. De grootste gemeentelijke partij in Uden heeft de meeste invloed op wat er gaat gebeuren de komende jaren. Door hier standpunten uit te filteren kan er worden gekeken of dit aansluit op de ideeën van MuzeRijk en de uitbreiding van de keuken. De grootste partij in Uden was bij de Tweede Kamerverkiezingen in 2017 de VVD. (“Bekijk hier alle uitslagen van de verkiezingen”, 2018).

Maar de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 in de gemeente Uden zijn een belangrijkere maatstaf. De grootste partij heeft de meeste inspraak op de gemeente. De verkiezingen in 2018 gaven de volgende uitslagen: JONGUDEN is de grootste partij. (“Verkiezingsprogramma 2018-2022”, z.d.).

Hier zie je een selectie van standpunten van JONGUDEN: (“Verkiezingsprogramma 2018-2022”, z.d.)

- Blijven investeren in burgerparticipatie (samenleving)
- (Zorg)wooninitiatieven voor jong en oud (wonen)
- Starten van een proeftuin (experiment of pilot): gebiedsgerichte financiering (sociaal)
- Meer buurttuinen (vrije tijd, sport en recreatie)

De bovenstaande standpunten van JONGUDEN kunnen aansluiting vinden bij het project van MuzeRijk. Zoals het eerste standpunt; investeren in burgerparticipatie. MuzeRijk is een zogenaamd MFA, een multifunctioneel activiteitencentrum en mensen kunnen daar met elkaar verschillende activiteiten uitvoeren; voor mensen, door mensen. MuzeRijk heeft nu al een deel van BrabantZorg in het pand zitten, dus woonzorginitiatieven voor oud (& jong) zijn er al. Het starten van een pilot vanuit JONGUDEN voor financiële zekerheid van MuzeRijk behoort op langere termijn tot de mogelijkheden. Door samen met de aanwezige bedrijven in het pand te investeren kom je tot meer dan dat je ieder zijn eigen potje heeft. Als laatste natuurlijk de buurttuin; deze is al deels aanwezig in Uden, maar is wat aan de kleine kant. Door de buurttuin uit te breiden of meer buurttuinen aan te leggen, vergroot je de sociale cohesie, kan je eventueel eenzaamheid en slechte voeding aanpakken en profiteert MuzeRijk met zijn nieuwe keuken van de verse ingrediënten.

Kansen en bedreigingen

De kansen die er uit de conclusies van de DESTEP-analyse zijn gekomen zijn als volgt;

- De standpunten van de best gekozen partij in de wijk hebben raakvlakken met het idee van MuzeRijk. Hierop kan dus worden ingespeeld voor de invulling van de keuken.
- De buurttuin in Uden is geschikt voor een samenwerkingsverband met betrekking tot het leveren van gezonde en verse groente.
- Doordat de wijk zo divers is met betrekking tot migratie, zijn er veel mogelijkheden op cultureel gebied maar ook op het gebied van koken.

De bedreigingen die er uit de conclusies van de DESTEP-analyse zijn gekomen zijn als volgt;

- Het inkomen in de Bitswijk ligt onder het landelijk gemiddelde, dus moet er gekeken worden naar de kosten van de maaltijden.
- Er is geen stadsverwarmingsnet in Uden aangelegd, dus is een makkelijke manier van het thema 'van gas los' niet te verwezenlijken. Wel kan er natuurlijk gekookt worden op inductie, maar werkt dit wel goed voor koks?

Ruimtegebruik MuzeRijk

Wat ons gelijk opviel toen wij de eerste keer MuzeRijk binnen liepen is dat de ruimte erg chaotisch en rumoerig oogt. Er maken veel mensen van verschillende leeftijdsgroepen gebruik van de ruimte. De ontmoetingsruimte wordt ook veel gebruikt als looproute naar de basisschool. Er heerst geen rust in de ruimte en dit kan door sommige mensen dan ook als onprettig worden ervaren. Daarom is er een onderzoek gedaan naar de looplijnen binnen MuzeRijk.

Figuur 4 – Ruimtegebruik MuzeRijk

Opvallend is dat tijdens de meetperiode (overdag) bijna niemand gebruik maakte van de kinderhoek, brievenbussen en de geldautomaat. De ouderen gaan meer naar de bar/tafeltjes. De mensen in de leeftijdscategorie 18 tot 60 jaar gaan voornamelijk door naar de achterliggende ruimten terwijl de categorie 60+ in de ontmoetingsruimte blijft.

Het idee is dat er bij de nieuwe indeling rekening gehouden wordt dat men een vrije looplijn blijft houden naar de achterliggende ruimten zoals de basisscholen en de lift. Zodra men naar de activiteitenruimten wilt kunnen deze mensen nog wel de anderen zien in het zitgedeelte zonder dat zij dwars door het zitgedeelte heengaan. Wellicht is dit mogelijk door de ruimte af te scheiden middels verrijdbare bloembakken. Deze zijn nu ook een aantal aanwezig, maar staan allen tegen de muren aan om, vermoedelijk om de windbokken te verbergen en het gevoel van privacy wat te verhogen. Het is belangrijk dat deze afscheiding verreden kan worden omdat op de zaterdagen de groep Saturnus gebruik blijft maken van deze ruimten en graag een vrije doorloop hebben.

Het zicht van de bar naar de ontmoetingsruimte moet ten alle tijden in stand blijven omdat met dit zicht de gehele ruimte in de gaten gehouden kan worden. Zeker met een blik op de hangjeugd (Van Alebeek, 2019) moet voornamelijk het podium (eigen constatering) in de gaten gehouden kunnen worden. De geldautomaat en de postvakken lijken vrijwel ongebruikt, dus deze kunnen makkelijk weggezet worden om de hoek. Er zou bij de ingang gedacht kunnen worden aan een klein obstakel (glazen wand o.i.d. met een deur aan de zijde van het podium). Met deze minder ingrijpende aanpassingen wordt het restaurant/zitgedeelte redelijkerwijs afgeschermd, waardoor doorloop niet gestagneerd wordt en het contact tussen de mensen in het zitgedeelte en de mensen in doorloop naar de activiteitenruimten blijft. Bovenstaand genoemde suggesties zullen worden meegenomen in het ontwerp wat opgeleverd wordt.

4.2 Stakeholderanalyse en dialogen stakeholders

Welke stakeholders zijn er betrokken bij het project en hoe kunnen zij bijdragen aan de haalbaarheid van het project?

Ieder project heeft stakeholders, dat kan een individu zijn of een organisatie. Belangrijk bij de realisatie van het project is om rekening te houden met ieders belang, zodat de partij zich betrokken voelt. Met de stakeholdersanalyse brengen wij de belanghebbenden en hun belangen in kaart; om hier vervolgens bij het onderzoek en de uitwerking van het project beter op in te kunnen spelen.

MuzeRijk is een gebouw waar meerdere partijen zich bevinden. Er zijn dus een aantal stakeholders zich in het gebouw zelf vestigen en erg betrokken zijn bij de ontwikkelingen van de buurtkeuken. Er zijn ook nog stakeholders die zich niet in het gebouw zelf vestigen. Het is dus belangrijk om alle stakeholders in kaart te brengen en vooral ook hun belangen centraal te stellen.

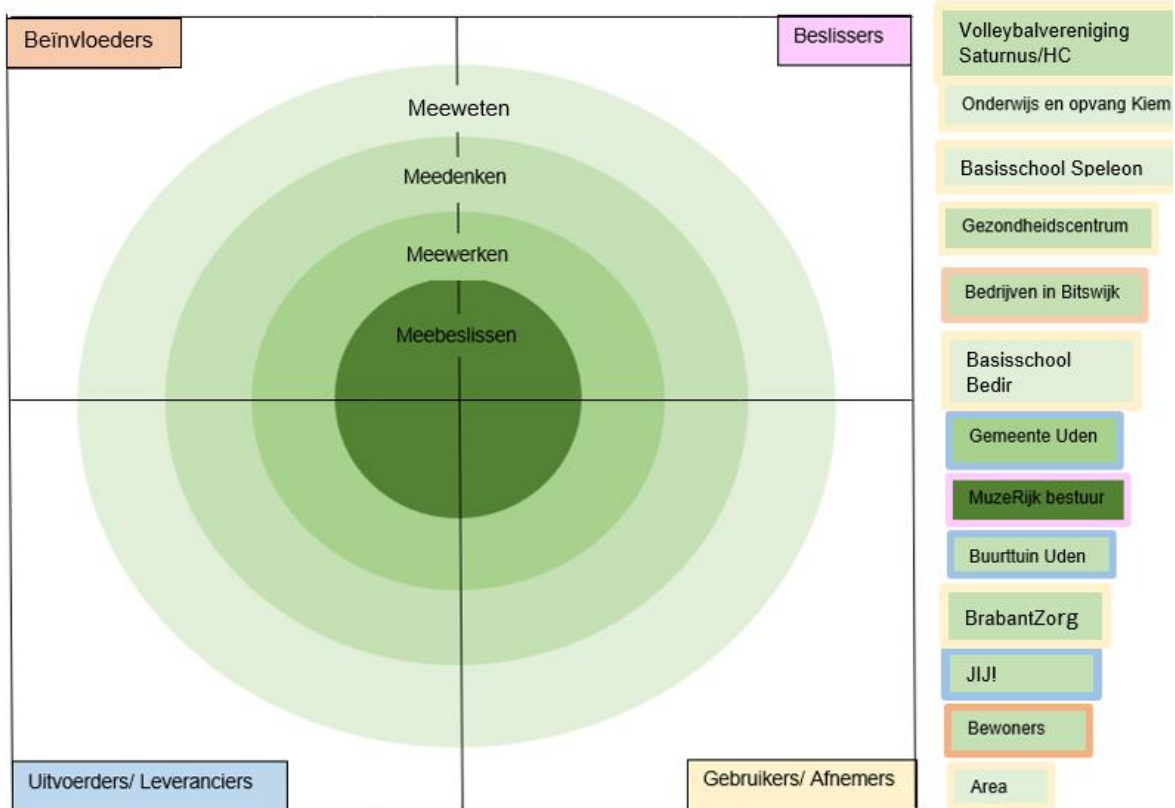
Stakeholder modellen: Cirkel van invloed analyse

In het model hieronder zijn de stakeholders onderverdeeld in vier segmenten. Deze segmenten zijn bij elk project bruikbaar. Het is belangrijk om bij elke partij te gaan kijken of ze meedenken, meewerken of zelfs meebeslissen. Of ik het voldoende om de partij alleen te informeren wat er gebeurt? De analyse geeft inzicht hoe het op dit moment is. De posities van stakeholders kunnen tijdens het project wijzigen, dit is dan ook een risico. Het kan namelijk zo zijn dat door een artikel in de krant een ongeïnteresseerde stakeholder ineens wel erg betrokken wordt bij het project.

Uitleg per segment

- Meebeslissen: dit gaat over de actoren die niet zozeer vanuit hun formele rol ('bevoegd gezag') besliskracht hebben, maar vanuit hun doorslaggevende invloed op het project of in de uitvoering.
- Meewerken: hier komen de actoren die daadwerkelijk mee zullen werken aan het project
- Meedenken: dit zijn de actoren waarvan het projectteam een bepaalde inhoudelijke inbreng wil krijgen.
- Meeweten: de actoren in deze cirkel spelen, althans in deze fase, geen actieve rol in het project, maar moeten wel op de hoogte gehouden worden, mogelijk omdat ze later een formele beslisser zijn.

Bovenstaande informatie is afkomstig van Rijksoverheid. (z.d.).

Figuur 5 – Cirkel van invloed

Stakeholder modellen: 4P/3B-methode

Een stakeholdersanalyse doen wij in dit geval aan de hand van de 4P/3B methode. De 4 P's zijn: Pijlers, Participanten, Partners en Publiek.

Bij Pijlers moet je denken aan grote partijen die eigenaar zijn van de vastgoed of de grond, zoals MuzeRijk.

Participanten zijn bedrijven die nu al in en rond het gebied aanwezig zijn. Zij staan bijvoorbeeld open voor ontwikkelingen en zien de voordelen van een eventuele samenwerking helder in.

Partners zijn bedrijven of instanties. Zij staan nu nog buiten het gebied, maar kunnen een belangrijke bijdrage leveren, bijvoorbeeld financieel.

Als laatste heb je het Publiek. Zij zijn de omwonenden in de buurt. In dit geval dus de bewoners uit de Bitswijk en ook de rest van Uden.

Daarbij horende heb je de 3 B's. Dit zijn Bedoeling, Belang en Bijdrage. Dus kort gezegd, de Bedoeling is waar streeft de stakeholder naar? Het Belang is wat het belang van de stakeholder is op die specifieke locatie en de Bijdrage is wat je kan verwachten wat de partij kan leveren.

4P's \ 3 B's	BEDOELING	BELANG	BIJDRAGE
PIJLERS			
*MuzeRijk	Het uitbreiden van de keuken van MuzeRijk	Het bereiken van meer ontmoeting op het plein en vaker in de week maaltijden verzorgen	Minder eenzaamheid in de Bitswijk onder alleenstaande volwassenen e
PARTICIPANTEN			
*Brabantzorg	Connectie met het restaurant voor de ouderen	Sociale cohesie onder de mensen verbeteren	Meer mensen op gespreide tijden
*Volleybalvereniging Saturnus	Socialisering na wedstrijden en trainingen	Zelf geen eigen kantine nodig	Bar en keukenbezetting
*Appartementen Area	Een grotere ontmoetingsplek voor de appartementshouders	Sociale cohesie onder de mensen verbeteren	Meer mensen op gespreide tijden
*Basisschool Het Speleon	Een connectie maken tussen de leerlingen en de bezoekers van het restaurant	Culturisatie (vooral in de vorm van eten)	Bijdragen aan de opvoeding van het kind op cultureel vlak
*Basisschool Bedir	Een connectie maken tussen de leerlingen en de bezoekers van het restaurant	Culturisatie (vooral in de vorm van eten)	Bijdragen aan de opvoeding van het kind op cultureel vlak
PARTNERS			
*Gemeente Uden	Het ontwikkelen van een buurtrestaurant	Sociale cohesie in de wijk verbeteren	Financiële bijdrage in de vorm van subsidies
*Bedrijven in Bitswijk	Meer betrokken worden bij MuzeRijk, dmv activiteiten	Naamsbekendheid van de ondernemers	Goede samenwerking tussen verschillende bedrijven en instanties
*Buurttuin Uden	Samenwerking tussen MuzeRijk en de Buurttuin	Nieuwe ideeën, inzichten, contacten en mogelijkheden	Voedselvestrekking aan de keuken
PUBLIEK			
*Omwonenden	Meer gebruik gaan maken van de keuken van MuzeRijk	Drempel verlagen, gebruiksgemak verhogen om in MuzeRijk te gaan eten	Financiële bijdrage en bezetting van het restaurant

Verbanden:

- Fysiek
- Maatschappelijk/sociaal
- Financieel

Tabel 3 – 4P/3B methode

Fysieke verbanden

Tussen MuzeRijk en Area is een fysiek verband. Beide hebben ze een fysiek doel waarbij ze elkaar kunnen helpen. MuzeRijk zelf wil een uitbreiding van het restaurant daar staat tegenover dat Area voor haar huurders een grotere ontmoetingsruimte wil realiseren. Om deze doelen te verenigen zal bij de ontwikkeling van het restaurant geluisterd moeten worden naar de inzichten en moeten kansen worden besproken. Het uitvoeren van het project moet namelijk niet ten kosten gaan van hun belangen, maar zij zouden juist de voordelen ervan in moeten kunnen zien. Door goede communicatie zal de lijn tussen MuzeRijk en Area goed verlopen.

Tussen de gemeente en MuzeRijk ontstaat een verband op basis van een visie. MuzeRijk wil voor de wijk een uitbreiding van het buurtrestaurant en daarmee de eenzaamheid en slechte voeding in de wijk verminderen. De gemeente is een verstrekker voor subsidies, echter wil zij dat de uitbreiding van het buurtrestaurant een positief effect heeft op de samenleving. Een belang hierbij kan zijn: meer sociale cohesie. MuzeRijk moet echt een toevoeging van de wijk worden. De bewoners van de wijk rondom zullen hier dan vaker terecht komen. Niet alleen op commercieel gebied, maar ook op sociaal gebied.

Ook zien wij dat er een fysiek verband is tussen de omwonenden en MuzeRijk. De omwonenden hebben namelijk baat bij een verbetering van het restaurant. Door de drempel te verlagen en het gebruiksgemak te verhogen zullen er meer omwonenden bezoekers worden van MuzeRijk.

Maatschappelijke/ sociale verbanden

Tussen de gemeente en de omwonenden ontstaat er een verband op basis van voorzieningen. Het is de bedoeling dat de bewoners van de Bitswijk een toegevoegde waarde gaan inzien op de verbouwing van MuzeRijk. Omwonenden kunnen hiervan gebruik maken als de invulling aansluit op hun belangen.

Daarnaast zie je dat verschillende stakeholders belangen hebben met betrekking tot de sociale cohesie. Bijna elke stakeholder heeft dit als belang bij MuzeRijk. Door de vele voorzieningen die het buurtcentrum aanbiedt ontstaat er een diversiteit aan publiek. Mensen komen met verschillende doelen naar het buurthuis en daar moet op in worden gespeeld. De bedoeling van MuzeRijk is het uitbreiden van het restaurant. Doordat er een goede eetvoorziening wordt gecreëerd, wordt er langer verbleven wat zorgt voor extra sociale cohesie in de wijk. Zoals in bovenstaand schema te zien is, is er bij meerdere partijen behoefte aan sociale cohesie en hebben daar ook belang bij.

Verder zien wij binnen het buurtcentrum nog maatschappelijke/ sociale verbanden tussen de verschillende stakeholders op basis van samenwerking. Door samen goed te overleggen en plannen kenbaar te maken creëert men onderling toegevoegde waarde. Zo worden de mensen met een verstandelijke beperking van JIJ! ingezet als bediening in het restaurant van MuzeRijk. Ook BrabantZorg draagt een steentje bij door de maaltijden voor het restaurant klaar te maken. Deze onderlinge samenwerkingen zorgen dus ook weer voor meer sociale cohesie.

Tussen gemeente en bewoners zien wij een verband met betrekking tot de centrale ruimte. Door het buurtrestaurant, worden bewoners uitgenodigd hier met elkaar te ontmoeten. Door voldoende zitgelegenheden met daarbij een mogelijkheid tot eten, zal men vaker in MuzeRijk te vinden zijn. Bezoekers worden langer aangetrokken tot de saamhorigheid.

Financiële verbanden

Tussen MuzeRijk en de omwonenden is een financieel verband op basis van diversiteit. De maaltijden die in het restaurant geserveerd gaan worden moeten betaalbaar blijven. Door de diversiteit aan maaltijden en het doel om gezonde maaltijden aan te bieden is dit een uitdaging. Het restaurant moet kwaliteit uitstralen, maar niet de status van buurtrestaurant overtreffen. Toch moet voor MuzeRijk het plan financieel haalbaar zijn.

Daarnaast ontstaat er tussen de gemeente en MuzeRijk nog een financieel verband. De gemeente is namelijk de verstrekker voor subsidies. Voor de uitbreiding van de keuken en aanpassing van het restaurant heeft het buurtcentrum geld nodig. Komen ze met een goed plan, waarmee ze eenzaamheid en de kans op slechte voeding verminderen, dan is de kans groter dat de gemeente hiervoor geld wil verstrekken. De gemeente is niet de enige geldverstrekker. Zo heb je bijvoorbeeld nog het Oranjefonds en het DELA fonds. Zij kunnen ook een bijdrage leveren voor de uitbreiding van het restaurant en de ontmoetingsruimte.

Gesprekken Stakeholders

In twee dagen tijd hebben wij alle belangrijke stakeholders gesproken, op de gemeente na. Wij hebben er namelijk voor gekozen om de gemeente pas na de proefavond(en) te spreken, zodat wij de behoefte van de bewoners duidelijk hadden. Op de eerste dag hadden wij vier gesprekken, namelijk met Area, de Buurttuin, de Jumbo Muziekplein en ONSwelzijn. Op de tweede dag hadden wij drie gesprekken, met Saturnus, JIJ! en Dichterbij.

Area verhuurt de sociale huurwoningen in de Bitswijk. Zij kennen de problemen en de bewoners in de wijk goed. Volgens Area geven bewoners aan dat de drempel om hier naar toe te komen erg groot is en het gebouw niet laagdrempelig oogt. Area is een waarnemende partij, alleen mogen zij niet zomaar bewonersgegevens aan ONSwelzijn doorspelen. Verder is het idee geopperd een informatiemap voor bewoners toe te voegen waar activiteiten in de wijk, zoals MuzeRijk worden uitgelicht, om meer bekendheid te krijgen. De buurttuin kan een bijdrage leveren aan de groente voor de keuken in MuzeRijk. De buurttuin kampt met een tekort aan vrijwilligers. De vrijwilligers die er nu werken geven aan geen 'druk' willen voelen om een productie te draaien voor MuzeRijk. Bij de Jumbo op het Muziekplein hadden wij een afspraak met de filiaalmanager. Hij heeft ons verteld wat er met de groente en brood gebeurt, dit gaat naar de kinderboerderij. Het vlees en gebak wordt weggegooid. Hierin zien wij dan ook mogelijkheden om een samenwerkingsverband met de Jumbo aan te gaan. ONSwelzijn is een organisatie die mensen met problemen doorverwijst naar de juiste instanties. Zij gaan wel eens mee naar een eetpunt met een eenzame bewoner. Het zou mooi zijn als zij een netwerk met bewoners kunnen opzetten die deze mensen als het ware aan de hand meenemen om zo de sociale contacten van de eenzame bewoners in de wijk uit te breiden. Verder wenste zij een privé hoek in de nieuwe ontmoetingsruimte omdat zij hier vaak met bewoners aan tafel zit. De

volleybalvereniging Saturnus heeft baat bij de uitbreiding van de keuken omdat zij in de avonden en in het weekend gebruik maken van de ruimte. Vanwege deze constructie heeft de ontmoetingsruimte wel een kantine uitstraling, en dit zien andere stakeholders graag anders. De hoek waar de mensen van Saturnus altijd zitten is voor ons verboden terrein. Dit werd meerdere malen benadrukt. Verder gaven zij goede tips en dingen waar rekening mee gehouden moeten worden met de uitbreiding van de keuken en de verandering van de ruimte. JIJ! Is de organisatie die de begeleiding van de verstandelijk beperkte mensen in MuzeRijk doen. Deze mensen worden gekoppeld aan maatjes. Zij staan open voor uitbreiding van mensen met een beperking of mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, alleen moeten er dan voldoende maatjes beschikbaar zijn. Dichterbij is een organisatie in MuzeRijk, maar zij kunnen voor ons project weinig betekenen.

Al met al hebben wij veel handige tips gekregen en hebben wij een beter beeld van de organisaties. Wat kunnen ze wel bieden en wat niet. Hierop kunnen wij de plannen van ons onderzoek aanpassen.

Gesprek Gemeente Uden

Op woensdag 4 december zijn wij in gesprek geweest met de gemeente. Wij hebben er voor gekozen om het gesprek met de gemeente na de proefavond(en) te houden, omdat er dan al resultaten bekend waren van de bewoners. Het gesprek was met de heer Claus van Heesch, afdelingshoofd middelen. Tijdens het gesprek gaf meneer van Heesch aan dat het voor de gemeente duidelijk moet zijn waarom zij een rol spelen bij deze ontwikkeling. De punten die hij zelf benoemde tijdens ons gesprek zijn onder andere: eenzaamheid, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, jong en oud samen laten komen en ontmoeten. In één woord wil dit zeggen dat participatie een belangrijke rol speelt. Verder gaf meneer van Heesch aan dat er elk jaar een aantal ideeën vanuit de bewoners van de gemeente worden ondersteund. Zo kunnen partijen hun plan voorleggen in mei en dan zal er in november bekend worden welke plannen ondersteund zullen worden door de gemeente. Het is daarom belangrijk dat wij een duidelijk overzicht maken van de standpunten waarom de uitbreiding van de keuken gaat bijdragen aan de participatie van de Bitswijk. Dit gaan wij doen in de vorm van een betoog wat ook als samenvatting van het project gezien kan worden.

4.3 Literatuurstudie

Welke soorten keukens zijn er te vinden in vergelijkbare buurthuizen of instellingen?

Bij een literatuurstudie worden verschillende opvattingen uit de literatuur tegenover elkaar geplaatst die tijdens het project van toepassing kunnen zijn. De kennis wordt gevonden in verschillende bronnen, zoals wetenschappelijke tijdschriftartikelen en boeken. Een goed literatuuronderzoek leidt niet tot een simpele samenvatting van alle beschikbare gegevens, maar tot een overzicht van de relevante informatie die gebruikt kan worden tijdens het MuzeRijk project.

Vorbereiden

De eerste stap die genomen wordt is het oriënteren op het onderwerp om een globaal beeld te krijgen welke literatuur bij kan dragen aan het project. Er wordt een lijst met zoekwoorden opgesteld om op die manier er literatuur bij te zoeken. Deze lijst bestaat uit de volgende woorden:

- U-pas
- Eenzaamheid
- Goedkope/gezonde maaltijden
- Ontmoetingscentrum
- Inrichting buurtrestaurant
- Eisen keukens

Literatuur verzamelen

Doordat er een zoekwoordenlijst is gemaakt kan er doelgericht gezocht worden naar literatuur. Dit onderzoek zal veelal online plaats vinden. Maar ook zullen er bronnen uit boeken komen. Het is belangrijk om bij elk literatuurstuk de bron er duidelijk bij te vermelden, dit zal via de APA-norm gebeuren.

Literatuur beoordelen en selecteren

Bij de verschillende onderwerpen zal veel literatuur te vinden zijn waardoor het belangrijk is om een selectie te maken. Er wordt dus gekeken of de literatuur relevant is, daarnaast wordt gekeken naar de kwaliteit van de bron.

Literatuur verwerken

Als alle relevante informatie is verzameld is het de bedoeling om deze informatie te verwerken. Er wordt gekeken welke informatie nuttig kan zijn voor het MuzeRijk project.

Bovenstaande informatie is afkomstig van Scribbr, & Krul, A. (2014, 20 maart).

De onderzochte literatuur

U-pas

De U-pas is een gratis pas voor mensen die een uitkering ontvangen (Participatiewet, IOAW/IOAZ of Bbz) in de gemeenten: De Bilt, Houten, IJsselstein en Stichtse Vecht. Met de U-pas kan het hele gezin meedoen aan sportieve en culturele activiteiten. Ook is het via de U-pas mogelijk om korting te krijgen op bepaalde producten en bij toeristische attracties. De U-pas kan ook gebruikt worden bij de buurtcentra om te genieten van een maaltijd. Dit is dan ook de reden dat er meer informatie over de U-pas is onderzocht. (Over U-pas | U-pas. (z.d.). *Meer informatie over de U-pas is te vinden in de Bijlage 1 – Literatuurstudie.*

Eenzaamheid

Meer dan 1 miljoen Nederlanders voelt zich sterk eenzaam. En nog eens 1 op de 3 Nederlanders voelt zich soms eenzaam. Eenzaamheid komt het meeste voor bij mensen boven de 75 maar ook onder jongeren vindt eenzaamheid plaats. (Eenzaamheid.nl - Feiten en cijfers rond eenzaamheid. (z.d.). Het herkennen van eenzaamheid is erg lastig, maar er kan gekeken worden naar lichamelijke/sociale signalen zoals het achteruitgaan van iemand zijn gezondheid.

Het is belangrijk om te kijken waar de eenzaamheid vandaan komt, om het te kunnen oplossen. Omdat eenzaamheid overal plaatsvindt, is dit ook het geval in de Bitswijk. Daarom is er gekeken naar de verschillende cijfers rondom eenzaamheid. Verder is er gekeken hoe eenzaamheid herkent kan worden en hoe je het tegen kan gaan. *Meer informatie over eenzaamheid is te vinden in de Bijlage 1 – Literatuurstudie.*

Goedkope en gezonde maaltijden

Gezonde voeding is belangrijk om gezond en fit te blijven. De schijf van vijf is bedacht om ervoor te zorgen dat mensen de juiste voedingsstoffen op een dag binnen krijgen. Het is belangrijk om te variëren. Door gezond te eten wordt de kans op hart- en vaatziekten, diabetes en andere ziektes verlaagt. (Voedingscentrum, z.d.). Deze informatie is interessant voor het haalbaarheidsonderzoek omdat de opdrachtgevers van het project gezonde en lekkere maaltijden een must vinden. *Meer informatie over de gezonde voeding is te vinden in de Bijlage 1 – Literatuurstudie.*

Ontmoetingsruimten

Er bestaan heel veel verschillende soorten ontmoetingsruimten. Dit kan variëren van een gemeenschappelijke huiskamer voor de wijk tot een multifunctioneel buurthuis; hiertussen kent men nog veel andere soorten ruimten, denk aan een kantine in een kantoorgebouw. Deze openbare ruimten moeten zorgen voor saamhorigheid van de bewoners van de wijk. Het is dan ook belangrijk dat de ruimten op de juiste manier worden ingedeeld en worden gebruikt voor activiteiten. Wij beperken ons bij dit onderzoek slechts tot de functies en indelingen van een multifunctioneel buurthuis, omdat dit betrekking heeft op MuzeRijk. (“Ontmoetingsruimten”, z.d.). Buurthuizen moeten een bepaalde aantrekkingskracht hebben. Het is belangrijk dat de mogelijke drempels worden weggenomen, zodat mensen sneller naar het buurthuis gaan en zich er prettig voelen. Zorg voor een fysieke toegankelijkheid door een centrale ligging en makkelijke bereikbaarheid (“Toegankelijkheid”, z.d.). Verder is saamhorigheid creëren belangrijk. Door het opzetten van een uitgebreid activiteitenprogramma voor jong en oud kan je de bezoekers langdurig met elkaar in contact brengen. Op deze manier krijg je verbondenheid tussen de bezoekers. Door de verschillende functies en activiteiten trek je mensen naar het buurthuis, dit zorgt voor minder eenzaamheid onder de bevolking en kan dus voor de overheid zorgen voor een vermindering van bijvoorbeeld de zorgkosten (Oranje Fonds, z.d.). *Meer informatie over ontmoetingsruimtes is te vinden in de Bijlage 1 – Literatuurstudie.*

Eisen keukens

Een keuken voor een restaurant is niet zomaar een keuken. In tegenstelling tot een normale keuken moet er in een horeca keuken met verschillende dingen rekening worden gehouden. Je kan zo'n keuken niet klakkeloos gaan inrichten; een horecakeuken vraagt om een specifieke inrichting waarbij zo efficiënt mogelijk wordt omgegaan met de ruimte en rekening wordt gehouden met verschillende eisen (van Bemelen, 2018).

Voor de uitbreiding van het restaurant van MuzeRijk is een grotere keuken nodig. Wil men echt als een goed restaurant functioneren dan zullen ze zich ook moeten houden aan de eisen voor een echte horeca keuken. Maar welke eisen gelden er precies en waar moet rekening mee

worden gehouden? *Meer informatie over de eisen van restaurantkeukens is te vinden in de Bijlage 1 – Literatuurstudie.*

Inrichting restaurant

Het succes van een restaurant hangt af van een goede inrichting. Als het interieur van een restaurant slecht doordacht is kan dit de beleving voor de bezoeker negatief beïnvloeden. Nummer een actie om te verrichten is dus het zorgen voor een goede beleving. Daarbij gaat het niet alleen om de meubels zelf, de keuze van muziek, de keuze van licht, de verschillende faciliteiten en het vloerplan maken hier ook deel van uit (van Dullemen, 2019).

De inrichting van het restaurant stel je af op het restaurantconcept en de doelgroep. Voor een ontmoetingscentrum in een buurthuis zal dit een hele andere indeling vragen dan voor een 5-sterrenrestaurant. Speel hiermee in op de behoeftes van de bezoekers (van Dullemen, 2019). Deze informatie is belangrijk voor het onderzoek omdat MuzeRijk ook een goede inrichting wil hebben zodat het buurtrestaurant uitnodigend is.

De punten waar stil bij gestaan moet worden staan in de Bijlage 1 – Literatuurstudie.

Conclusie literatuurstudie

Door de literatuur te verzamelen die bij het project past ontstaan er nieuwe ideeën en wordt er duidelijk aan welke eisen voldaan moet worden.

De U-pas hebben ervoor gezorgd dat wij als projectgroep zijn gaan nadenken of er punten toe te passen zijn in MuzeRijk. Een vervolgstap is dan ook dat wij met de gemeente Uden in gesprek gaan over de mogelijkheden van het introduceren van een U-pas in Uden. Dit hebben wij dan ook gedaan tijdens een gesprek met Claus van Heesch, afdelingshoofd middelen van de gemeente Uden. Hij is erg enthousiast over de U-pas en gaat samen met zijn collega's kijken naar de mogelijkheden.

De eenzaamheid en cijfers die daarbij horen hebben ervoor gezorgd dat wij een beter beeld krijgen rondom eenzaamheid en dat het niet alleen maar gaat om mensen die oud zijn, maar dat de jongere generatie zich ook eenzaam kan voelen.

De informatie over gezonde maaltijden met de voedingsstoffen die mensen nodig hebben, dragen bij aan het uiteindelijke concept om de bewoners te voorzien van een gezonde maaltijd. Het doel is namelijk om bezoekers van het eetpunt een gezonde maaltijd te serveren waardoor mensen aan hun dagelijkse voedingsstoffen komen. Er zal natuurlijk wel eens een minder gezonde maaltijd geserveerd worden, maar het uitgangspunt zijn gezonde maaltijden.

De literatuur over de ontmoetingsruimtes draagt bij aan het onderzoek omdat er informatie in staat waar op gelet moet worden bij een ontmoetingscentrum. Zo is het belangrijk dat het laagdrempelig is voor bewoners om naar binnen te komen en dat er activiteiten zijn die mensen aantrekken. Wat ons namelijk opvalt is dat er op dit moment vooral oudere mensen naar het ontmoetingscentrum komen. De jongere generatie geeft aan dat dit mede komt door de activiteiten die er op dit moment georganiseerd worden.

De eisen van keukens spelen ook een belangrijke rol bij de volgende fase. Als MuzeRijk een professionele keuken neer wil zetten, waar de bewoners een verantwoorde maaltijd kunnen eten, is het belangrijk dat de keuken voldoet aan de eisen die gesteld worden op het gebied van hygiëne, afzuiging en verlichting.

Als laatste draagt de informatie over de inrichting van restaurant bij aan het onderzoek, omdat bij de verbouwing het belangrijk is dat het goed gedaan wordt en dat mensen uitgenodigd worden om naar het restaurant te komen en het er gezellig vinden.

4.4 Dialogen met vergelijkbare organisaties

Welke soorten keukens zijn er te vinden in vergelijkbare buurthuizen of instellingen?

BuurtWerkKamer Utrecht

De BuurtWerkKamer in Utrecht is bij de literatuur betrokken omdat het net als MuzeRijk een ontmoetingsplein is binnen een wijk. In de BuurtWerkKamer draait alles om het activeren van kwetsbare bewoners in de buurt. Dit activeren vindt plaats in het buurthuis door het organiseren van activiteiten. Mensen ontmoeten en helpen elkaar hier. Het zorgt voor een prettige leefomgeving en tegelijkertijd voor veiligheid en de kans dat mensen weer mee kunnen draaien in de samenleving.

(BuurtWerkKamerCoöperatie. (z.d.).

Meer informatie over de BuurtWerkKamer is te vinden in de Bijlage 1 –

Literatuurstudie.

Unieke waarde(n) voor kwetsbare bewoners

Figuur 6 – Unieke waarde(n) voor kwetsbare bewoners (BuurtWerkKamerCoöperatie. (z.d))

De Balans Uden

Wij zijn op aanwijzen van een aantal stakeholders langs geweest bij 'De Balans' in de Flatwijk. De balans is een ontmoetingscentrum in Uden. De Balans is evenals MuzeRijk onderdeel van de gemeente. Hier wordt er ook 2x in de week een maaltijd geserveerd. De balans is vorig jaar helemaal verbouwd waardoor er nu een professionele keuken in zit, waar grote maaltijden kunnen worden gekookt. Verder worden er ook andere activiteiten georganiseerd zoals biljarten, een kledingwinkeltje en naailessen. Hierdoor komen er mensen uit veel verschillende leeftijdscategorieën en culturen op het buurtcentrum af. Hier kan je ook terecht als je in een zogenaamd gemeentelijk traject zit, en als je weer terug op de arbeidsmarkt wilt meedraaien. De contactpersoon, Dorien, is jobcoach en zij begeleidt dit soort mensen. Vrijwilligers zijn er om de maaltijden te maken. Vaak kopen ze ingrediënten in aan de hand van wat er in de aanbieding is. Verder hebben ze een samenwerkingsverband met Udea, een groot distributiecentrum met eten in Uden. Hier krijgen ze zo af en toe ook ingrediënten van, en dan

maken ze daaromheen een maaltijd. De maaltijden worden dus altijd pas op het laatste moment bepaald en het is 'eten wat de pot schaft'. Zij bereiken de mensen uit de wijk onder andere door het adverteren in het Udens weekblad onder het kopje Udenaar de toekomst.

4.5 Scenario's

Welke soorten keukens zijn er te vinden in vergelijkbare buurthuizen of instellingen?

Situatie in MuzeRijk op dit moment

MuzeRijk het gebouw waar alles samenkomt! Binnen het pand is er sprake van een unieke samenwerking tussen onderwijs en opvang, welzijn, sport, zorg en wonen om zo te zorgen voor het bruisende hart van de Bitswijk. Iedere dag zijn er tal van activiteiten om en rond het gebouw. Toch blijkt dat er in de wijk veel eenzaamheid en kans op slechte voeding is, met name bij de oudere leeftijdscategorieën. Om dit probleem aan te pakken moet het restaurant en de daarbij horende keukens worden aangepast. Momenteel wordt er in het restaurant alleen op dinsdag- en donderdagavond een maaltijd geserveerd. Op de woensdagmiddag vindt er een gezamenlijke lunch plaats. De maaltijden die op de dinsdag- en donderdagavond worden geserveerd worden door BrabantZorg geleverd in warmhoudbakken. BrabantZorg levert de maaltijden op dit moment omdat er geen kok in dienst is bij MuzeRijk en de keukens ook niet geschikt is voor professioneel gebruik.

De indeling van de ontmoetingsruimte bestaat uit een kleine keuken met opslag en een ruime open ruimte met tafels en stoelen (foto's hieronder ter verduidelijking). Tijdens gesprekken met betrokken partijen is naar voren gekomen dat mensen de sfeer binnen MuzeRijk niet uitnodigend vinden om er een bakje koffie te drinken.

Figuur 7 – Huidige situatie MuzeRijk, oktober 2019 (MuzeRijk. (z.d.-c))

Verder is er tijdens de gesprekken met betrokken partijen vaak naar voren gekomen dat mensen de oprijlaan van het pand niet aantrekkelijk vinden om naar binnen te gaan. Mensen geven aan dat de drempelwaarde te hoog is. Het is namelijk erg lang waardoor je niet even snel naar binnen wandelt.

Het uitgangspunt is dat de eetmomenten worden uitgebreid tot vijf à zeven avondmaaltijden en iedere dag een lunch. Naast het feit dat er meer eetmomenten moeten komen, wil men een echt restaurant concept creëren. Vandaag de dag worden de maaltijden geleverd door BrabantZorg.

Dit moet anders, maaltijden moeten vers op bestelling gemaakt en uitgeserveerd worden. Hierbij is het belangrijk dat de maaltijden de juiste voedingsstoffen hebben om de kans op slechte voeding in de wijk te kunnen verminderen.

Er zijn daarom drie verschillende scenario's uitgewerkt door naar de behoefte van buurtbewoners te kijken en op die manier te kijken wat er mogelijk is binnen MuzeRijk. Elk scenario is opgebouwd door de uitgangspunten (ingrediënten) te benoemen en welke kosten hieraan verbonden zijn.

De schattingen van kosten zijn geschat en betreffen alleen de extra- en eenmalige kosten. Kosten als gas-water en elektriciteit, personeels- en reclamekosten zijn niet inbegrepen

Scenario 1: Low budget

Geen ingrijpende aanpassing aan het gebouw

Uit de conclusie van het onderzoek blijkt dat er geen behoefte is aan de uitbreiding van het buurtrestaurant. Dit kan verschillende redenen hebben. De voornaamste reden is dat er geen vraag naar de uitbreiding omdat er geen behoefte is vanuit de buurt. Het kan ook komen doordat de verbouwing te veel kosten met zich mee brengt. Toch wil MuzeRijk graag verse maaltijden aanbieden, tegen een betaalbare prijs. Daarom is het volgende scenario opgezet: *Aanpassingen aan concept, maar geen ruimtelijke herindelingen bij het MuzeRijk.*

In ingrediënten

Bij de uitbreiding van het concept staan er een aantal uitgangspunten centraal, die ook gelden bij de andere scenario's. Deze vertalen zich naar de volgende benodigde aanpassingen:

Frequentie eetpunt

Het uitgangspunt hier is dat het eetpunt vaker per week georganiseerd zal worden. Het eetpunt is nu slechts twee keer in de week open, op de dinsdag- en donderdagavond. Het gevolg hiervan is dat sommige buurtbewoners niet kunnen komen op deze dagen omdat ze andere afspraken hebben. Vaak roept men ook dat de beschikbare dagen niet handig zijn in combinatie met andere activiteiten. Een ander uitgangspunt zou zijn om het eetpunt slechts één keer in de week te doen. Hiermee zou de dichtheid van het eetpunt groter zijn, waardoor er meer mensen in dezelfde ruimte zitten. Er kan dan groter ingekocht worden en de kosten zouden hiermee gedrukt kunnen worden,

Gezamenlijk koken concept

Een alternatief concept zou kunnen zijn om niet alleen maar samen te eten, maar dat dit concept wordt uitgebreid naar samen koken en samen eten. Het uitgangspunt hier is dat het eten wordt bereid voor de bewoners in samenwerking met de vrijwilligers van MuzeRijk. Het bereiden van de maaltijden kan gedaan worden aan de tafels die aanwezig zijn binnen MuzeRijk. Door maaltijden standaard op het menu te zetten (denk aan stampotten, macaroni etc.) weten bewoners hoe de gerechten voorbereid moeten worden en kan men dus samen de voorbereidingen treffen voor het eten. Hierdoor wordt een derde partij zoals BrabantZorg buitenspel gezet. Op deze manier kan men de maaltijden aanbieden tegen de kostprijs. En tegelijkertijd heeft men door samen de voorbereidingen te treffen, meer binding in de wijk.

Indeling gezamenlijke ruimte

De gezamenlijke ruimte krijgt constant het verwijt dat het er niet erg gezellig uit ziet, de sfeer mist. Om ervoor te zorgen dat de binding tussen bewoners gemakkelijker wordt en er meer contact gelegd wordt met elkaar, zonder kosten te maken zou de gezamenlijke ruimte een andere indeling kunnen krijgen. Voorbeelden hiervan zijn: kinderhoek verplaatsen zodat deze een afscheiding tussen verschillende gebieden creëert, meer tafels aan elkaar schuiven of deze in een andere oriëntatie zetten zorgt wellicht voor een benodigde verandering van sfeer.

Combinatie met activiteiten

Omdat MuzeRijk een gebouw is waar bewoners voor verschillende activiteiten komen is dit een ideale plek om reclame te maken voor het eetpunt. Eventueel kunnen er coupon bonnen uitgedeeld worden waarbij het eetpunt gecombineerd wordt met de bingo, of met de MuzeMobiel. Hiervoor zal er wel flexibeler omgegaan moeten worden met de inschrijvingen. Als mensen tijdens een middagactiviteit binnenlopen bij MuzeRijk zal bij de ingang een extra inschrijflijst kunnen liggen voor het eetpunt. De last-minute inschrijvingen kunnen duurder gemaakt worden. De extra benodigde ingrediënten kunnen dan alsnog gehaald worden bij een nabijgelegen winkel.

Combinatie met Buurttuin

De buurttuin zoekt meer vrijwilligers en het eetpunt zoekt verse groenten. Een vorm van kruis promotie zou kunnen zijn dat mensen van de buurttuin korting krijgen op maaltijden op moment dat zij gestructureerd bij de buurttuin helpen met het verbouwen van groenten. Deze groenten kunnen dan vervolgens weer gebruikt worden ter voor een maaltijd bij het eetpunt.

Globale kosten schatting:

Wat?	Hoeveel?
Kruis Promotie maaltijden	€0,- tot €50,- per week
Kruis Promotie Buurttuin	€0,- tot €50,- per week
Extra kosten ingrediënten door schrappen inschrijflijst	€30,- per week
Besparing door invoeren nieuw concept	€50,- tot €100,- per week
Totaal jaar 1	€12.000,-

Tabel 4 – Globale kostenschatting low budget scenario

Scenario 2: Medium budget

Restaurant aanpassen

De keuken wordt niet uitgebreid want er is geen vraag naar uitbreiding van de maaltijden bij MuzeRijk, maar het restaurant kan wel wat meer sfeer krijgen en de drempelwaarde om het pand in te lopen moet verlaagd worden.

Ingrediënten

Bij de uitbreiding van het concept staan er een aantal uitgangspunten centraal. De aanpassingen van scenario 1 zullen hierbij ook van toepassing zijn. De uitgangspunten die hier verder uitgewerkt worden zijn:

Indeling openbare ruimte

De indeling van de openbare ruimte zal veranderd moeten worden om ervoor te zorgen dat er sfeer en gezelligheid ontstaat. Een aantal mensen gaven aan dat het meer een ‘kroeg sfeer’ moet krijgen, andere gaven aan dat het belangrijk is dat je makkelijk kan aansluiten bij andere aan tafel. Door groen toe te voegen ontstaat er een rustgevende sfeer. Om een impressie te geven van hoe een andere inrichting kan bijdragen aan de gezelligheid binnen een pand zijn onderstaande afbeeldingen toegevoegd.

Figuur 8 – Sfeerbeelden (“Pinterest”, z.d.)

Drempelwaarde verlagen

Het pand heeft op dit moment een redelijk lange oprijlaan. Dit wordt door veel mensen als onprettig ervaren. Onderstaande linker afbeelding laat zien hoe de oprijlaan van het pand op dit moment is. De veranderingen die kunnen zorgen voor een minder grijze oprijlaan zijn: een groene strook van bloemen en planten naar het gebouw toe, een pad wat ervoor zorgt dat mensen naar binnen gaan (zoals een hinkelpad voor kinderen) en door binnen en buiten meer met elkaar te verbinden zoals in onderstaande rechter afbeelding te zien is.

Figuur 9 – Sfeerbeelden (“Salotto Coffee”, z.d.)

Door deze aanpassingen toe te passen kan het ervoor zorgen dat er meer bezoekers naar MuzeRijk komen en dat de hele buurt samen komt, en niet alleen de oudere generatie. Zo kunnen bewoners op een gezellige manier elkaar ontmoeten.

Wat?	Hoeveel?
Verbouwing	€15.000,-
Restaurant inrichting	€30.000,- (kan eventueel minder met gebruik van sponsoren of tweedehands artikelen)
Aanpassen oprijlaan	€10.000,-
Totaal	€55.000,-

Tabel 5 – Globale kostenschatting medium budget scenario (“Verbouwing kosten 2019 - [Prijsverzicht + Handige tips] | Homedeal”, 2019)

Scenario 3: High budget

Keuken en restaurant volledig aanpassen

Er is grote behoefte naar de uitbreiding van het buurtrestaurant in MuzeRijk. Om die reden zullen de keuken en het restaurant een flinke transformatie moeten ondergaan.

Ingrediënten

Om de eenzaamheid en kans op slechte voeding in de wijk te verminderen, zullen het restaurant en de keuken moeten worden aangepast. Hierbij moet worden gekeken naar de grootte en indeling van beide functies. Andere belangrijke punten zijn het verbeteren van de sfeer, de drempel voor binnenkomst verlagen, een ander restaurantconcept genereren en daarvoor de benodigde reclame maken.

De keuken

Momenteel is de keuken te klein voor het concept wat men wil realiseren. Het idee van een volwaardig restaurant met een vaste kok vergt voldoende werkruimte. Om die reden zal de keuken moeten worden uitgebreid. De benodigde apparatuur is aanwezig, maar voor de keukenbrigade is er meer werkruimte nodig om elkaar niet in de weg te lopen. Deze ruimte kan worden gegeneerd door het naastgelegen kantoor erbij te betrekken. Hierdoor wordt de keuken tweemaal zo groot, waardoor er een warme en koude kant in de keuken kan worden gemaakt. Werkprocessen lopen dan niet meer door elkaar en personeel kan makkelijker zijn gang gaan. Niet alleen voor de werkprocessen is dit gunstig, ook hygiënisch is een groter werkblad beter; de verschillende bereidingen kunnen minder snel met elkaar in aanmerking komen.

Het restaurant

Het restaurant is binnen MuzeRijk een mooie centrale ruimte waar voldoende mogelijkheden zijn. Toch zijn er een aantal punten die als niet prettig worden ervaren, zoals de sfeer en de doorloop in het restaurant. Om hier verandering in te brengen moet rekening worden gehouden met indeling, kleur- en materiaalgebruik en afscheidingen. Door bijvoorbeeld het gebruik van hout, stof en warme tinten krijg je gelijk een gezellige uitstraling. Daarnaast kan de doorloop worden gescheiden door een verschuifbare wand, van bijvoorbeeld planten. Hierdoor hebben gasten van het restaurant geen last van bezoekers elders in MuzeRijk.

Figuur 10 – Sfeerbeelden (“The vertical planting specialist”, z.d.) en (“Van Gestel”, z.d.)

Restaurant concept

Om een goed buurtrestaurant neer te zetten, zal het restaurant dagelijks open zijn. Op ieder moment van de dag kunnen mensen binnenlopen voor een lekker hapje en drankje. Denk hierbij aan een lekkere lunch, een lekker avondmaal of gewoon een kopje koffie met een lekker gebakje. Hierbij zijn de keuzemogelijkheden wel beperkt tot 2 à 3 opties; dit voornamelijk om geen volwaardig restaurant te worden. Dit mag namelijk niet vanwege concurrentieposities met andere bedrijven in en rond Uden.

Reclame maken

Een goed restaurant staat of valt bij voldoende reclame. Om van het restaurant een succes te maken moet er regelmatig in de flyer van MuzeRijk aandacht worden besteed aan diverse maaltijden, leuke muziekkavonden met een hapje of de combideals met bijvoorbeeld de MuzeMobiël. Hierdoor krijg je het restaurantconcept onder de aandacht, waardoor je weer mensen naar MuzeRijk trekt. Het zijn grote aanpassingen die gedaan moeten worden om dit scenario uit te werken. Toch kunnen deze veranderingen leiden tot een succesvol buurtrestaurant wat kan bijdragen aan de vermindering van eenzaamheid en kans op slechte voeding.

Globale kosten schatting

Wat?	Hoeveel?
Keukeninrichting	€60.000,- (kan eventueel minder door de huidige inventaris opnieuw te gebruiken)
Verbouwing	€100.000,-
Restaurant inrichting	€30.000,- (kan eventueel minder met gebruik van sponsoren of tweedehands artikelen)
Totaal	€190.000,-

Tabel 6 – Globale kostenschatting high budget scenario (Bijkerastro, 2019) en (“Verbouwing kosten 2019 - [Prijsoverzicht + Handige tips] | Homedeal”, 2019)

4.6 Proefavond

Is er voldoende vraag vanuit de bewoners van de Bitswijk en hoeveel geld hebben bewoners over voor een sociaal buurtrestaurant?

Na een aantal weken onderzoek te hebben gedaan naar de omgeving, de stakeholders en literatuur, zijn wij gaan bedenken hoe wij het beste de bewoners van de Bitswijk konden bereiken om naar hun behoefte te vragen. De groep die onderzoek heeft gedaan naar de

MuzeMobiel een jaar geleden, is bij veel bewoners uit de Bitswijk langs de deur gegaan om te vragen naar hun behoeften en verhalen. Omdat deze manier van interviewen al een keer gedaan was in de wijk en het concept van een sociaal buurtrestaurant steeds meer vorm kreeg, kwamen wij op het idee om een proefavond op te zetten.

De opdrachtgevers waren enthousiast en samen met hen hebben wij de proefavond vormgegeven. Tijdens de proefavond vonden wij het belangrijk dat 'het nieuwe concept' ook te proeven was, en dat het dus niet alleen verteld werd. Er is daarom gekozen voor een cateraar, die verse en kwalitatief goede maaltijden kon leveren. Dit werd cateraar 'Van den Broek' uit Volkel. De prijs werd gesteld op €5,- per persoon inclusief 1 gratis consumptie.

Om de buurt uit te nodigen voor de proefavond hebben wij bij alle woningen in de Bitswijk een flyer in de brievenbus gedaan met daarop de nodige informatie. Ons doel lag op 60 aanmeldingen omdat dat het aantal mensen is wat er op dit moment in de ruimte past. Al snel stroomde de aanmeldingen binnen waardoor wij binnen een paar dagen al aan dit aantal zaten, er is daarom gekozen voor een tweede en derde proefavond met hetzelfde concept.

Tijdens de proefavonden hebben wij allereerst een openingspraatje gedaan om het doel van deze avond uit te leggen. Het idee van de avond is dat wij de bewoners, onder het genot van een kwalitatief goede en verse maaltijd, zouden interviewen. Daarvoor hadden wij een aantal vragen opgesteld. De vragen die aan elke bezoeker gesteld zijn gingen over de maaltijd die aangeboden werd en of mensen vaker terug zouden komen als dit 'nieuwe concept' uitgevoerd wordt, ook zijn er vragen gesteld over een globale prijs voor de maaltijd en wat voor cijfer de mensen de maaltijd geven. Daarnaast is er met sommige mensen nog wat dieper ingegaan op het concept en zijn er vragen gesteld over de bekendheid van MuzeRijk, over het huidige eetpunt, de activiteiten, de MuzeMobiel, vrijwilligers en de frequentie van bezoeken. De volledige vragenlijst kan je vinden in *bijlage 8.9*.

Er kwam veel input van bewoners. Een aantal reacties die wij er tussenuit plukten zijn; *'de bereide gerechten zijn een goede combinatie. De kwaliteit is goed. Kosten €5,-/ €7,- zonder drank, alleen een kan water voldoet'*. Een andere reactie: *'het gegroet worden door de vrijwilligers is een pluspunt'*. De laatste reactie die wij eruit geplukt hebben is: *'niet opscheppen op de biljarttafel maar in de keuken, dat zou ik meer een restaurant idee vinden'*. Op een tafel bij de uitgang lag er nog een schrift. De bezoekers konden hier nog een reactie achterlaten en hun naam en telefoonnummer bij verdere interesse in ons project. In *bijlage 6.3* zie je nog een aantal reacties van bezoekers alsmede de tips die wij hebben gekregen.

Uitkomsten van de proefavonden

Na drie succesvolle proefavonden te hebben gehad zijn wij alle reacties door gaan nemen en hebben wij grafieken opgesteld om een duidelijk beeld te krijgen van de behoefte. De drie centrale vragen zijn daarin opgenomen. De uitkomsten vindt u hieronder:

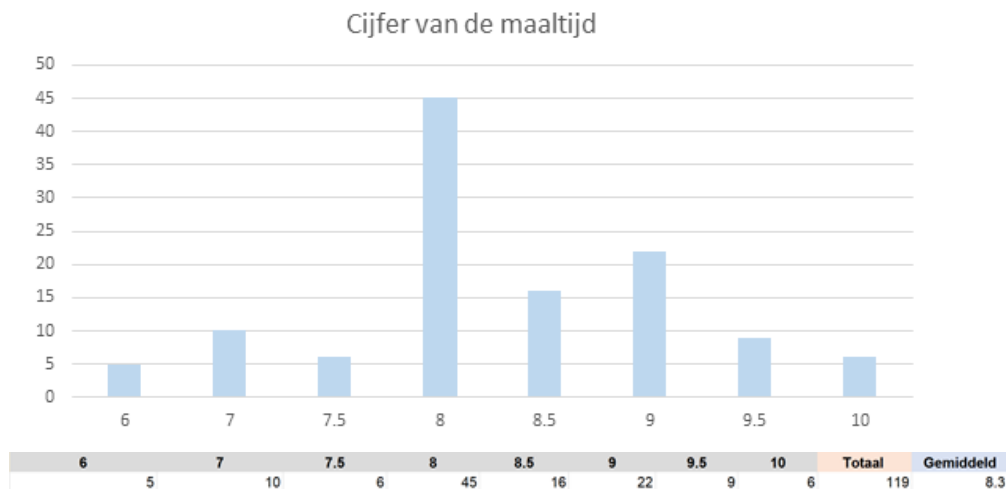
De eerste vraag die gesteld werd aan de bezoekers van de proefavond: *'Zou u vaker naar het eetpunt komen als er deze kwaliteit van maaltijden geleverd wordt?'*

Grafiek 2 – Zou u vaker naar het eetpunt komen?

Uit deze grafiek blijkt dat 95% van de gasten vaker naar het eetpunt zou komen in MuzeRijk als de kwaliteit van de maaltijden gelijk is aan de kwaliteit van de proefavond.

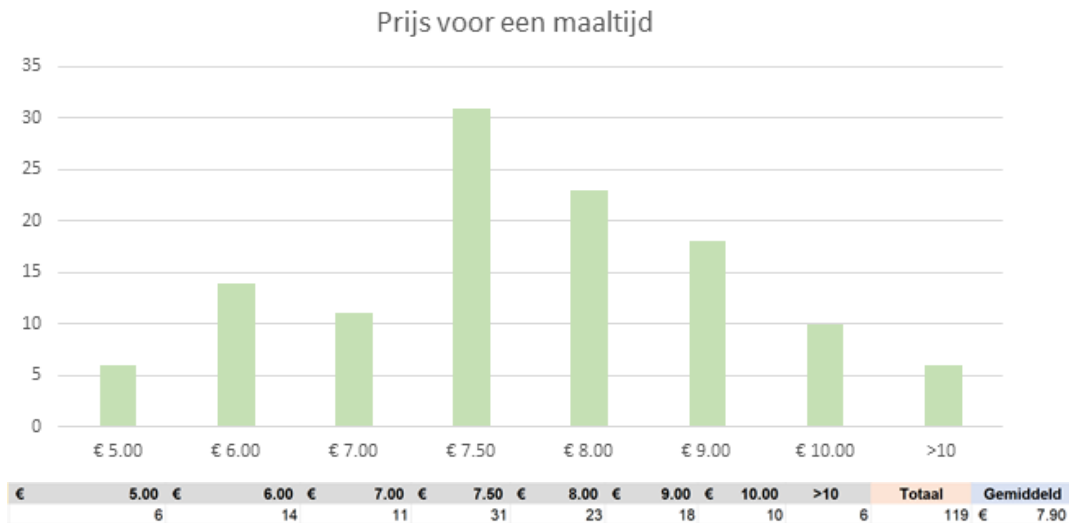
De tweede vraag die gesteld werd aan de bezoekers van de proefavond: *‘Welk cijfer geeft u de maaltijd?’*

Grafiek 3 – Wat voor cijfer geeft u de maaltijd?

Uit deze grafiek blijkt dat 80% van de gasten een cijfer hoger dan een 8 geeft voor de maaltijden die werden geserveerd.

De derde vraag die gesteld werd aan de bezoekers van de proefavond: *‘Welke prijs zou u bereid zijn te betalen voor een dergelijke driegangen maaltijd?’*

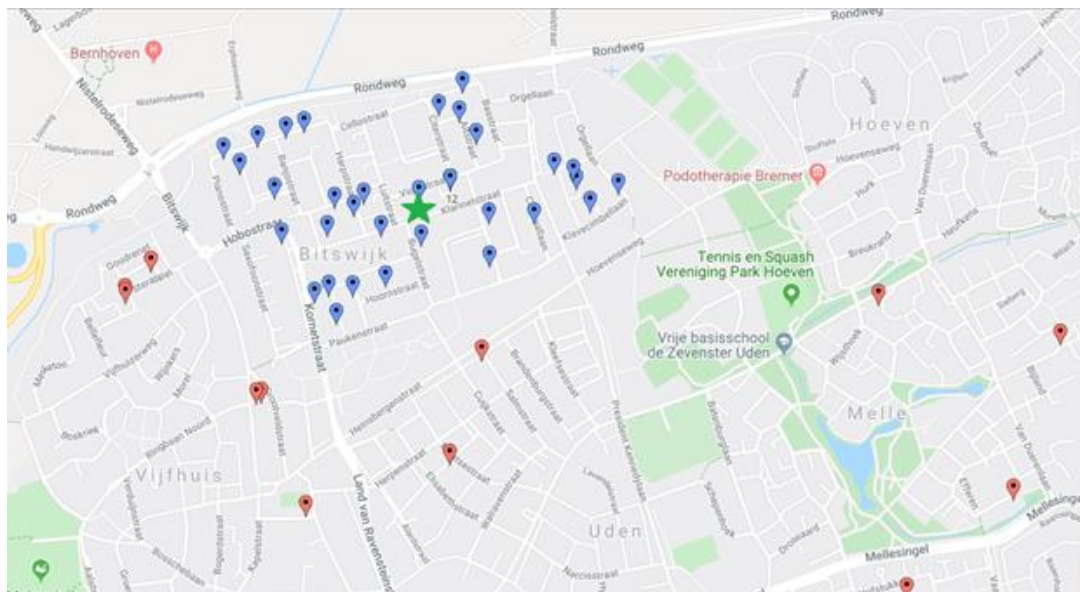

Grafiek 4 – Wat voor prijs zou u betalen voor een dergelijke maaltijd?

Uit de grafiek blijkt dat de gemiddelde prijs tussen de €7.50 en de €8.00 voor een maaltijd ligt, dit zou een reële prijs kunnen zijn.

Bereik van de proefavonden

Om goed in kaart te brengen waar de gasten vandaan kwamen en wat het bereik was van deze proefavonden in Uden, is er bij inschrijving gevraagd om adresgegevens achter te laten. Vanwege de AVG mogen wij deze adresgegevens niet delen, maar er is wel een handige kaart gemaakt waarop de zien is waar de gasten vandaan kwamen. Deze kaart is hierna vergeleken met de kaart van Area wat aangeeft welke woningen sociale huurwoningen betreffen in de Bitswijk.

Figuur 11 – Kaart gasten proefavonden

De blauwe pinnetjes geven de adressen aan van de gasten die binnen de Bitswijk wonen. De rode pinnetjes geven de adressen aan van de gasten die buiten de Bitswijk wonen. De groene ster is de locatie van MuzeRijk. In totaal hebben wij 43 adressen binnen de Bitswijk mogen noteren en 14 adressen buiten de Bitswijk. Van 15 gasten waren er geen adresgegevens bekend of deze gasten zijn meerdere avonden geweest. Zo zie je dat er toch een deel van de gasten nog buiten de Bitswijk woont. In de wijken Vijfhuizen en Uden Centrum kunnen nog wel een aantal belangstellenden wonen. Zij hebben de informatie van de proefavond gekregen doordat zij vaker in MuzeRijk zijn bij bepaalde activiteiten of omdat een kennis uit de Bitswijk hen daar op had geattendeerd.

Figuur 12 – Kaartje huurwoningen Area (“Area wonen”, z.d.)

Als er met het kaartje van Area moet worden vergeleken of de gasten van het eetpunt vooral uit sociale huurwoningen komen of niet, wordt er het volgende opgemerkt.

- Er zijn 4 adressen opgenomen in de Cellolaan, aan de rand van de Bitswijk. Dit zijn koopwoningen
- Ter hoogte van de Trombonestraat en Trompetstraat zijn ook een tweetal adressen wat koopwoningen betreffen.
- Er zijn 6 adressen bekend ten oosten van de Cimbaallaan die ook koopwoningen betreffen.

Het hebben van koopwoningen en het wel of niet gaan naar een eetpunt zegt natuurlijk vrij weinig. Echter is het zo dat dit wel aangeeft dat er ook behoefte is voor gasten die hoogstwaarschijnlijk niet in een slechte financiële situatie verkeren, om naar een sociaal buurtrestaurant te komen. Dit is waardevolle informatie voor het haalbaarheidsonderzoek.

‘Wijkopbouw in stenen’ (Klerkx, 2018)

4.7 Het concept

Er heeft een aantal maanden een haalbaarheidsonderzoek plaatsgevonden in MuzeRijk, omtrent het buurtrestaurant. Er is gekeken naar de situatie op dit moment binnen de ontmoetingsruimte en het eetpunt. Hierbij is er samen met buurtbewoners gekeken wat er verbeterd kan worden en wat de behoeftes zijn. De situatie op dit moment in MuzeRijk is al meerdere malen geschetst in het verslag, een korte samenvatting hiervan is: op dit moment lopen alle gebruikers van het gebouw door de centrale ingang van het gebouw, er wordt dan door de ontmoetingsruimte heen gelopen. Het is een grote ruimte met één gangpad waar iedereen doorheen loopt die verder het gebouw in. De rest van de ruimte is ingedeeld met tafels en stoelen, een biljarttafel en nog een bar/keuken. Het eetpunt biedt op dit moment elke dinsdag en donderdag een avondmaaltijd aan voor €8,60 per persoon en op woensdagmiddag een lunchbuffet voor €3,85 per persoon (MuzeRijk. (z.d.-c). De avondmaaltijden worden geleverd door BrabantZorg, maar hier is niet iedereen even tevreden over. Vandaar het haalbaarheidsonderzoek omtrent de keuken en de ontmoetingsruimte.

Concept

Door een aantal maanden in contact geweest te zijn met buurtbewoners, stakeholders en de opdrachtgevers kwam er een nieuw concept naar voren. In dit concept zitten een aantal grote maar ook kleine veranderingen vergeleken met hoe de situatie nu is. Het concept is onderverdeeld in een aantal punten: de bezoekers, de bekendheid van MuzeRijk, participatie en de keuken met het eetpunt. Hieronder worden de verschillende punten uitgewerkt.

De bezoeker

Wat ons opvalt in het afgelopen halfjaar is dat er vooral veel blanke ouderen naar MuzeRijk toe komen, terwijl het een ontmoetingscentrum is voor de hele wijk. Tijdens de proefavonden was maar liefst 95% van Nederlandse afkomst en maar liefst 75% van de bezoekers boven de 65 jaar. Wij zijn daarom ook buiten MuzeRijk om in gesprek gegaan met buurtbewoners, met de vraag waarom ze niet naar MuzeRijk toe komen. Hierbij gaf de meerderheid aan dat het komt omdat er veel activiteiten plaatsvinden voor ouderen, en ze het er niet gezellig vinden. Ook gaf een groot aantal van de mensen aan dat ze niet bekend zijn met het eetpunt en andere activiteiten binnen MuzeRijk. Daarom is het belangrijk dat er veranderingen plaatsvinden om iedereen in de wijk te bereiken. De veranderingen die naar onze mening doorgevoerd moeten worden zijn: activiteiten voor jong en oud, denk hierbij aan samen koken, knutselen of spelletjes spelen. Op deze manier ontstaat er een mix van leeftijden. Verder is het belangrijk om meer sfeer aan te brengen binnen de ontmoetingsruimte, waardoor het als meer gezellig ervaren wordt. Op dit moment wordt er namelijk vooral 'oubollige muziek' gedraaid, ook de indeling is erg 'saai' en 'niet vrolijk', dit zijn woorden die wij vaak van de jongere generatie gehoord hebben. Dit kan veranderen door kleine aanpassingen. Een andere radiozender aanzetten en wat meer kleur en groen toepassen in de ontmoetingsruimte.

De bekendheid van MuzeRijk

Het pand zelf is bij bijna heel de wijk wel bekend, dit komt ook omdat het een groot pand is wat het middelpunt van de wijk is. Maar wat er in dit pand zoal gebeurd is al een stuk onduidelijker

bij buurtbewoners. Veel mensen van de jongere generatie geven aan dat ze denken dat het een 'gezondheidscentrum' is of een 'doorlooproutte naar de school', maar het is veel meer dan dat. De activiteiten zijn bij veel mensen onduidelijk en het eetpunt is al helemaal niet bekend. De verandering die naar onze mening moet plaatsvinden is de bekendheid binnen de wijk vergroten zodat het imago ook wordt verbeterd. De bekendheid vergroten kan op verschillende manieren. Voorbeelden hiervan zijn: een brochure creëren in samenwerking met Area, hier hebben wij het met Area ook over gehad tijdens ons interview, in deze brochure komen dan de handige tips om de wijk goed te leren kennen. MuzeRijk speelt hier natuurlijk een belangrijke rol in, want wat is nou een betere plek om de buurt snel te leren kennen dan in een ontmoetingscentrum? Door in de brochure te vermelden welke activiteiten er plaatsvinden binnen MuzeRijk, kunnen mensen zich inschrijven bij de activiteiten die ze leuk vinden. Ook is het belangrijk dat het eetpunt bekender wordt in de wijk, dit kan ook vermeld worden in de brochure, het is namelijk erg belangrijk dat mensen gezonde voeding nuttigen en voor mensen die nieuw zijn in de wijk is het eetpunt dus de perfecte uitvalsbasis om een gezonde maaltijd te nuttigen en ondertussen hun nieuwe buurtbewoners te leren kennen. Naast de brochure is het naar onze mening ook verstandig om de social media accounts te updaten of te creëren, op die manier bereik je de jeugd binnen de wijk. Wij maken zelf het meeste gebruik van Instagram en Facebook, wij adviseren dan ook om deze twee platformen te gebruiken om de bekendheid binnen de wijk onder jongeren te vergroten. Op deze platformen kunnen leuke foto's geplaatst worden van de activiteiten en de lekkere maaltijden van het eetpunt.

Participatie

Het buurtrestaurant kan in de wijk veel bijdragen. Ten eerste wil MuzeRijk mensen met arbeidsvermogen ondersteuning bieden in het werkveld. Het doel hiermee is mensen in de bijstand weer aan het werk te krijgen. Deze mensen kunnen binnen MuzeRijk aan het werk en op die manier gemotiveerd en gestimuleerd worden. Door te werken met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kan MuzeRijk de prijzen voor de bezoekers laag houden. Daarnaast wordt er werkgelegenheid gecreëerd voor mensen die momenteel thuiszitten. Verder zorgt het 'het nieuwe concept' er ook voor dat er nieuwe activiteiten plaats kunnen vinden in het ontmoetingscentrum, zo kunnen er kookworkshops voor jong en oud georganiseerd worden, waarbij het ons leuk lijkt als jong en oud dan ook echt samen gaat koken. Ook de verschillende culturen van de wijk kunnen samen komen in de nieuwe keuken. Door maaltijden van verschillende culturen te maken leren buurtbewoners elkaar ook beter kennen. De culturele avond die nu één keer per maand georganiseerd wordt is ook een groot succes, maar op dit moment worden die maaltijden thuis bij mensen gemaakt en het doel is om deze maaltijden op locatie te kunnen bereiden.

De keuken met het eetpunt

Zoals al eerder vermeld is de keuken op dit moment erg klein en voldoet het niet aan de eisen om er zelf maaltijden te maken. Dit is dan ook de reden waarom de maaltijden nu gemaakt worden bij, en geleverd door, BrabantZorg. Uit onderzoek blijkt dat er behoefte aan verandering is binnen de keuken en het eetpunt.

Er zijn in november drie proefavonden geweest waar buurtbewoners samen zijn gekomen. Tijdens deze avonden is het 'nieuwe concept' uitgelegd aan de bezoekers. Dit 'nieuwe concept' houdt in dat de maaltijden vers gemaakt gaan worden in de keuken van MuzeRijk, waardoor de kwaliteit van de maaltijden hoger is. Om dit mogelijk te maken zal er een verbouwing moeten plaatsvinden, omdat de keuken ruimer moet worden. Natuurlijk bestaat de oplossing niet alleen uit een uitbreiding van de keuken; de buurtbewoners gaven nog meer punten aan die ze graag anders zien.

Punten die wij vaak hoorde terugkomen zijn meegenomen in het 'nieuwe concept'. Een van de belangrijkste veranderingen bij het eetpunt is het keuzemenu, dit houdt in dat mensen kunnen kiezen om voor een driegangenmenu te gaan, maar dat de keuze er ook is om alleen een hoofdgerecht te nemen. De prijzen worden daarom apart aangeboden. Zo zal er voor een voorgerecht €1,50 gevraagd worden, een hoofdgerecht €5,00 en voor de mensen die nog een plekje over hebben gehouden voor het nagerecht wordt nog €1,00 in rekening gebracht. Op die manier is er dus de keuze om een driegangenmenu voor €7,50 te nemen, maar kunnen mensen die niet zoveel honger hebben ook kiezen voor maar één gang. Het concept om de maaltijden uit te serveren zal wel blijven bestaan, veel mensen vinden dit prettig, vooral de oudere generatie die niet erg goed ter been zijn. Consumpties zullen apart afgerekend worden en er zal op elke tafel een kan water staan.

Wat ook erg belangrijk is bij het buurtrestaurant is de indeling van de tafels van het eetpunt. Het is belangrijk dat het voor buurtbewoners duidelijk is welke tafels gereserveerd zijn voor het eetpunt. Daarbij staat 'samen eten' centraal, dat wil zeggen dat er samen aan één tafel gegeten wordt en dat niet iedereen apart gaat zitten. Het is daarom belangrijk om niet te veel tafels te dekken voor het eetpunt, op die manier worden mensen gemotiveerd om bij buurtbewoners aan te schuiven in plaats van naar een lege tafel te stappen. Bij de indeling van het buurtrestaurant is het ook belangrijk om een afscheiding te plaatsen tussen de looproute en de zitplaatsen. Op die manier wordt er meer sfeer gecreëerd en hebben mensen niet het idee dat ze in een 'wandeling' zitten te eten.

Om buurtbewoners kennis te laten maken met het 'nieuwe concept' zijn er combideals gemaakt. Dit houdt in dat mensen voordeel kunnen krijgen als ze gebruik maken van deze deals. Deze combideals kunnen worden uitgedeeld of als prijs aangeboden worden. Voorbeelden van deze deals zijn:

- Driegangenmaaltijd bij het eetpunt met 1 gratis rit voor de MuzeMobiel
- Tegoedbonnen voor het eetpunt als prijs stellen bij de bingo
- Driegangenmaaltijd met 1 gratis consumptie.

Het doel is om het eetpunt vaker per week te openen en niet alleen op de dinsdag- en donderdagavond. Maar op dit moment is er nog niet zoveel behoefte dat het restaurant 7 dagen per week een succes is. Bewoners van de wijk geven aan dat ze wel vaker zouden komen, dan dat ze nu doen, maar dat ze niet dagelijks zouden komen. Ons advies is dan ook om het eetpunt 4 keer per week aan te bieden met avondmaaltijden. Waarbij op de vrijdagavond een thema avond georganiseerd wordt, denk hierbij aan de culturele avond of een pannenkoeken

avond. De andere avonden zouden wij doen op maandag, dinsdag en donderdag en dan op woensdag de uitgebreide lunch houden die er op dit moment ook aangeboden wordt. Drie van de vier avonden zullen worden gerund door een professionele kok die samen met cliënten van JIJ! de maaltijden zullen gaan verzorgen. Eén avond zal de professionele kok samen met een groep vrijwilligers die het leuk vinden samen te koken, gaan koken en een gezonde, zelf gekookte maaltijd op tafel zetten. Dit kan ook in combinatie zijn met eventuele kookcursussen. De vijfde avond, de thema avond kan op eigen initiatief georganiseerd worden. De professionele kok hoeft hier niet voor aanwezig te zijn. De bewoners van de wijk zullen zelf een maaltijd maken. Verschillende culturen, smaken en gerechten.

4.8 Schetsontwerp buurtkeuken

Is de exploitatie van de nieuwe keuken praktisch haalbaar?

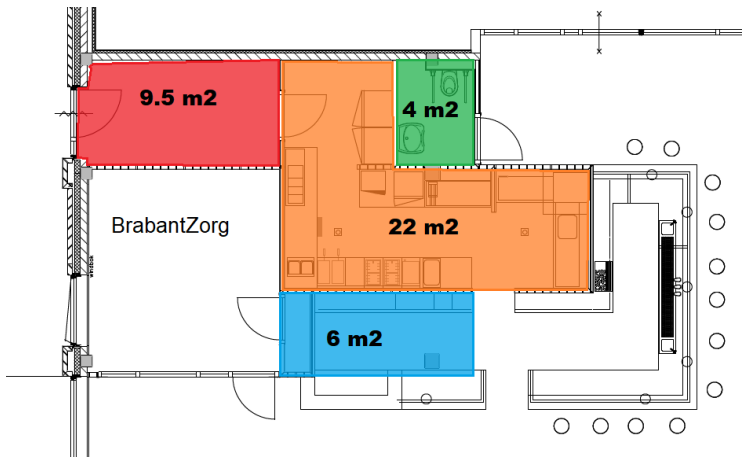
In bijlage 9 – schetsontwerpen buurtkeuken vind je het complete ontwerp

Op basis van onze eigen bevindingen, reacties van stakeholders, de gemeente en de reacties van de proefavond is er een schetsontwerp gemaakt die de reeds genoemde eisen van iedereen heeft proberen te vervullen. De tekening is gemaakt in AutoCad, een softwareprogramma dat veel gebruikt wordt in de bouwkunde en civiele techniek (Civil 3D). Het toenmalige architectenbureau die betrokken was bij de bouw van MuzeRijk, was in de gelegenheid de tekeningen te verstrekken, waarvoor onze grote dank. Dit hielp mee aan de uitwerking van het plan. In eerste instantie was het idee om te tekenen in Sketchup, maar dat liet de tekening van AutoCad niet toe. Met AutoCad kan ook goed gewerkt worden, alleen wordt het wat minder visualiseerbaar. Een plattegrond zegt minder dan een 3D tekening. Hiervoor is er ook een moodboard gemaakt, zodat de gebruikte materialen en kleuren zichtbaar worden.

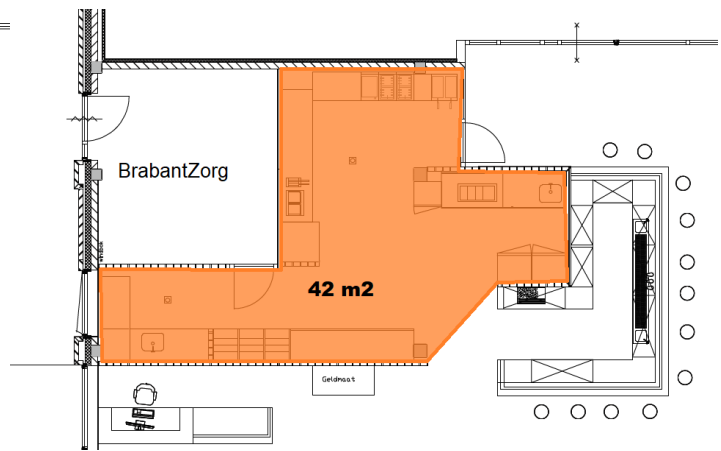
Keuken

Het nieuwe ontwerp van de keuken kent bijna een verdubbeling van de oppervlakte. De vier grootste veranderingen die hierbij hebben plaatsgevonden zijn:

- Het mindervalidetoilet op de begane grond is verplaatst naar verder achterin het gebouw. Zo ontstaat er ook geen knelpunt met de bezoekers van de sporthal, die vaak op zaterdag in de weg zitten voor minder validen. De deur blijft wel behouden, omdat dit een makkelijke weg is naar de keuken, vooral op de zaterdag. Dit toilet besloeg ongeveer 4 m².
- De thuiszorgruimte van BrabantZorg is naar achter verplaatst, waardoor zij nu een eigen ingang hebben (deur voorraadhok), maar waardoor zij nog wel steeds sociale controle kunnen uitoefenen 's nachts. Ook hebben zij binnendoor toegang tot het gebouw. Zij verliezen geen oppervlakte.
- De receptie is meer naar de ingang verplaatst, waardoor er op de plek van de oude receptie meer keukenruimte ontstaat. Dit was ongeveer 6 m².
- De voorraad ruimte verdwijnt op de begane grond. In de kelder worden 3 parkeerplaatsen opgeofferd om hier een afgesloten opslagruimte te maken met koel- en vriescellen. De dag voorraad komt in de 3 al reeds bestaande koelkasten en achter de bar te staan; de bar is verbreed zodat er koelingen kunnen worden toegevoegd. De voorraadruimte was 9,5 m².

Figuur 13 - Oude situatie keuken MuzeRijk

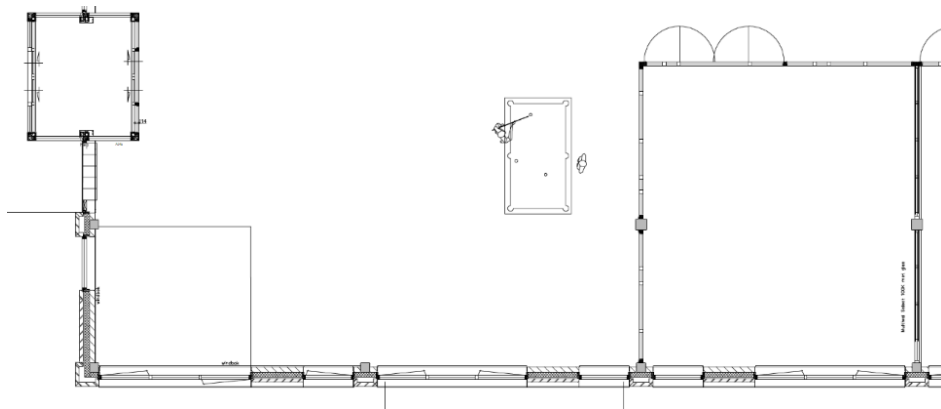

Figuur 14 – Nieuwe situatie keuken MuzeRijk

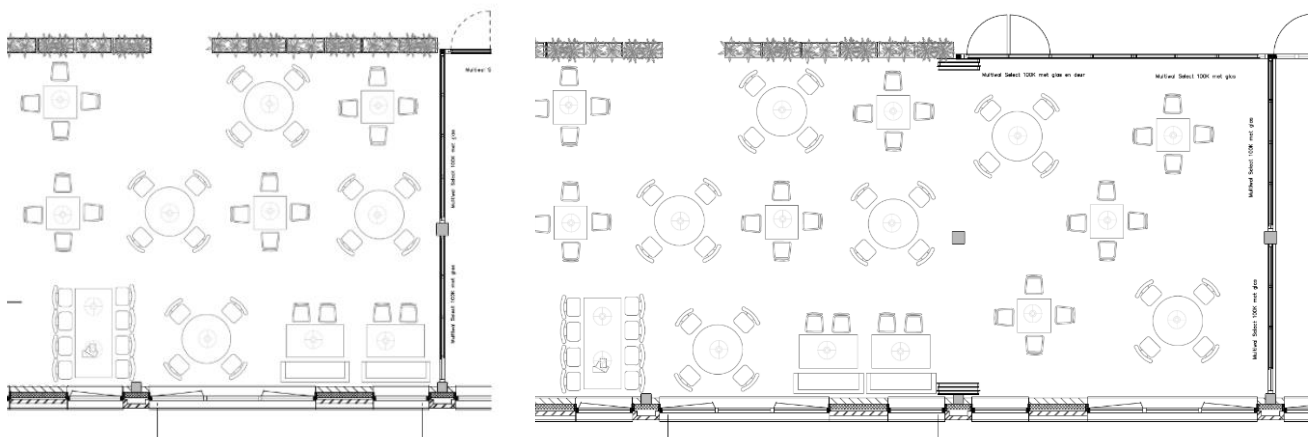
Zoals hierboven getoond heeft de nieuwe keuken een riante oppervlakte van 42 m², terwijl de oude keuken een oppervlakte van 22 m² had. Er ontstaat veel meer loopruimte, iets wat in de oude keuken ontbrak. Maar natuurlijk ook meer werkruimte en opslagruimte. Nu kan er met meerdere personen gewerkt worden in de keuken. De spoelkeuken zit nu gescheiden van de rest van de keuken en heeft ook een goed werkbaar oppervlakte. Een goede toevoeging in de keuken is de stoomoven, waarin tegenwoordig lekkere maar ook vooral gezonde gerechten kunnen worden gemaakt. Verder zullen er zes mobiele elektrische kookplaten worden aangeschaft zodat er op elke plek gekookt kan worden bij bijvoorbeeld cursussen. Hiervoor moeten wel voldoende stopcontacten worden toegevoegd. Ook zijn er drie grote stellingkasten geplaatst die dienen ter opslag van ingrediënten of ander inventaris. Om ook kosten te kunnen besparen is een groot deel van de oude keuken hergebruikt. Dit inventaris is namelijk pas een paar jaar oud en voldoet aan de wensen van de gebruikers.

Ontmoetingsruimte

De ruimte in het zitgedeelte wordt vergroot door het toevoegen van een schuifwand die de 'Luit' bij het zitgedeelte betreft. Er moet nog nauwkeurig gekeken worden naar de activiteiten die plaatsvinden in deze ruimte en de 'Klarinet', zodat deze niet in de knoei kunnen komen met het eetpunt. Tussen deze twee ruimten 'Luit' en 'Klarinet' was er al een schuifwand aanwezig, maar door meer schuifwanden toe te voegen is de ruimte flexibel indeelbaar. Ruimte 'Luit' is nu volledig, dus zowel horizontaal als verticaal, bij de ontmoetingsruimte te betrekken. De vaste glazen wand in ruimte 'Klarinet' blijft behouden. In de oude situatie was er plek voor 42 personen in de ontmoetingsruimte. Op een heel druk bezochte avond, zoals de proefavond op vrijdag 22 november 2019, was er de noodzaak om in het gedeelte van Saturnus te zitten. Dit zorgde voor een twee deling in gasten, waardoor saamhorigheid niet bevorderd werd. In de nieuwe situatie is nu ruimte voor 48 personen in de kleine ruimte en nog eens extra 20 personen als men de ruimte 'Luit' er bij betreft.

Figuur 15 – Oude situatie ontmoetingsruimte

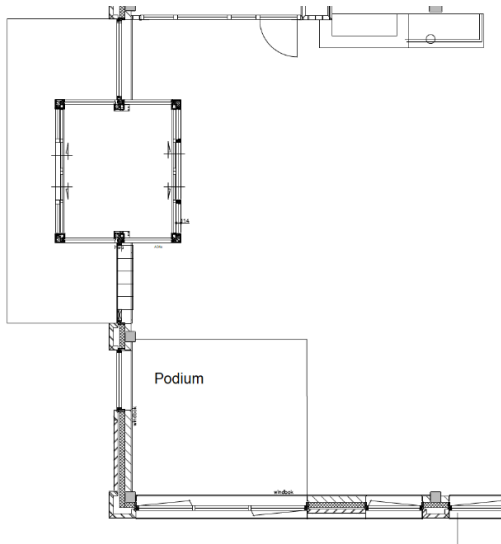

Figuur 16 – Nieuwe situatie ontmoetingsruimte klein

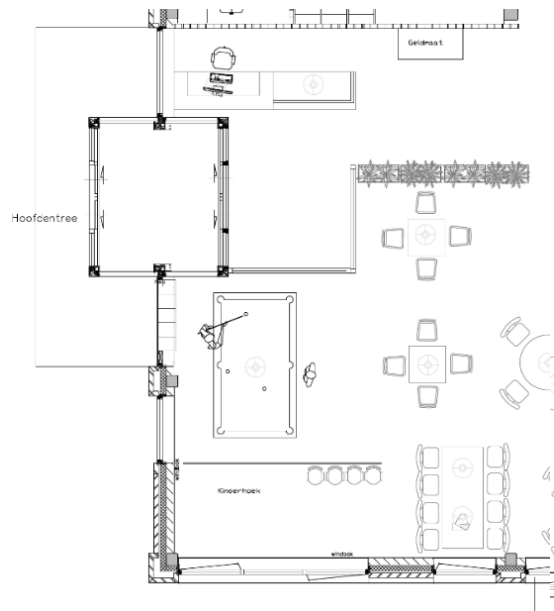
Figuur 17 – Nieuwe situatie ontmoetingsruimte groot

Ingang

Verder is er bij de ingang een glazen wand gemaakt, wat bezoekers verplicht bij de ingang links te gaan, langs de receptie. De plantenbakken dienen ter afscheiding van de looproute en het zitgedeelte. Zoals reeds uitgelegd zit de receptie nu direct in het zicht van de ingang maar kunnen zij toch, door de glazen wand, het restaurant gedeelte zien. de receptie heeft nu ook zijn eigen hoek, waardoor er iets meer privacy geldt in plaats van dat deze eigenlijk openbaar toegankelijk is. De pinautomaat (geldmaat) zit nu verderop in het gebouw, waardoor het mensen wellicht uitnodigt om het gebouw langer te bezoeken dan alleen het pinbezoek. De biljarttafel en de kinderhoek zijn vooraan in het gebouw geplaatst, op de plek waar het podium was. Een kinderhoek dicht bij de ingang was in eerste instantie niet gewenst, maar door de glazen wand is er geen direct contact met de ingang. Zo is het voor kinderen veilig. Door gebruik te maken van losse podiumstukken, kan het podium makkelijk op- en afgebouwd worden bij dergelijke evenementen. Door dan de 'Luit' en de 'Klarinet' te betrekken, door de schuifwanden te openen, ontstaat er een ruimte ter grootte van ongeveer 230 m². De podiumdelen kunnen in de kelder worden opgeslagen, naast de koel- en vriescellen.

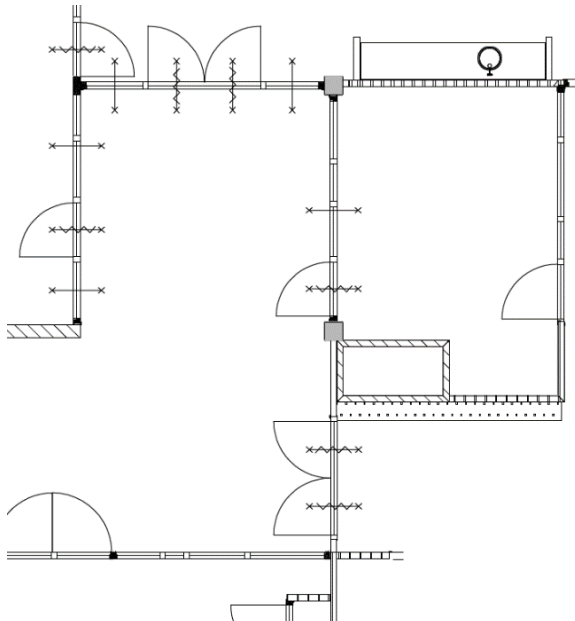
Figuur 18 – Oude situatie ingang

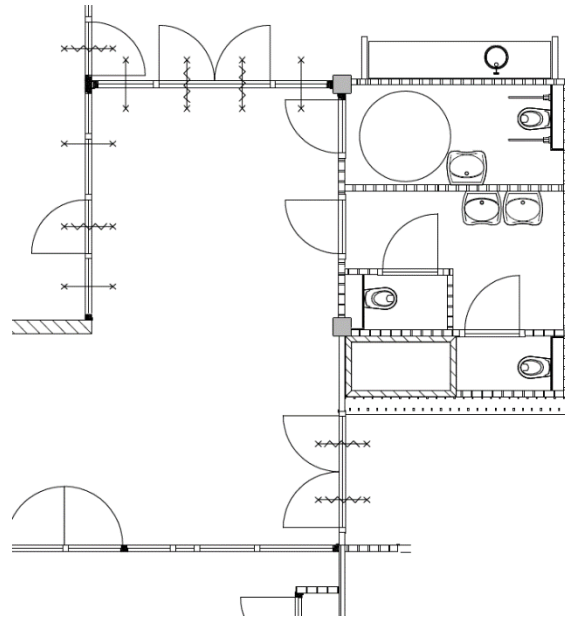
Figuur 19 – Nieuwe situatie ingang

Toiletten

Tot slot moet natuurlijk het toilet weer ergens terugkomen, want een toiletmogelijkheid op de begane grond is erg gewenst. De keuze voor de plaats van het toilet is gevallen op het kantoor van basisschool 'Het Speleon'. Dit kantoor wordt niet veelvuldig gebruikt en zij hebben veel openbare ruimte in school over. daarbij zijn ook de voorzieningen voor respectievelijk aanvoer en afvoer van water en riool al in de buurt, door het aanrecht dat in de kantine ruimte van de school staat. Voor ons leek dit een goede oplossing. Het kantoor heeft nu een oppervlakte van ongeveer 16 m², waardoor er genoeg ruimte is voor een mindervalide toilet en twee gewone toiletten. Wij zijn van mening dat ook dit erg gewenst is en dat hierbij de baten groter zijn dan de eventuele kosten die hier aan zijn verbonden. Echter door minimale afmetingen van toiletruimten volgens het bouwbesluit en een grote leidingschacht was het niet mogelijk om 3 aparte toiletten te maken. Daarom is er voor gekozen een dubbel 'uniseks' toilet te realiseren en een apart mindervalide toilet.

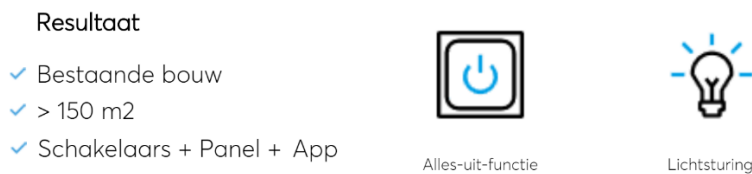
Figuur 21 – Oude situatie school

Figuur 20 – Nieuwe situatie toiletten

Verlichting

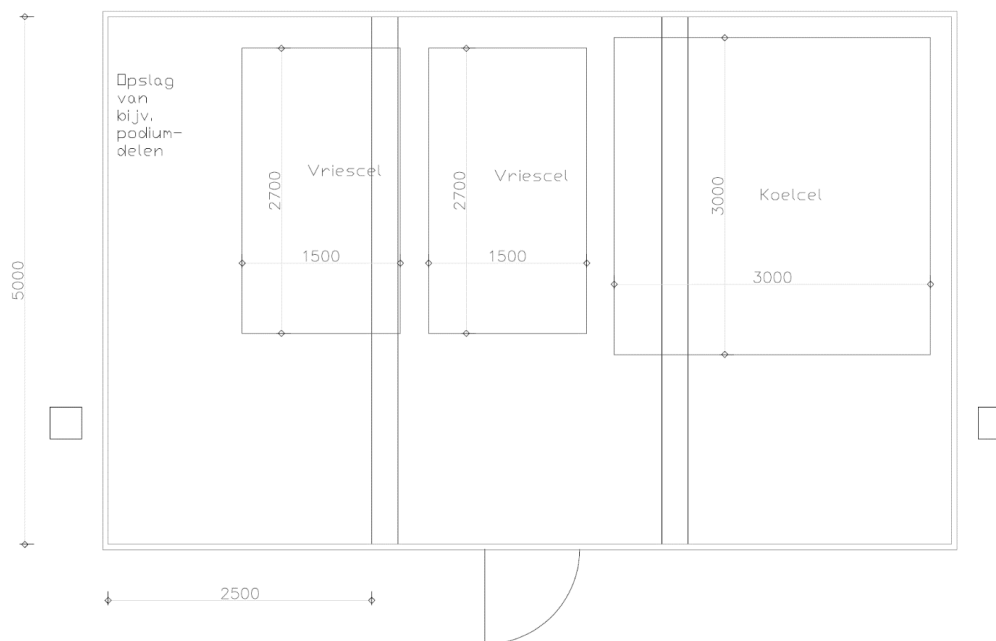
Een wens van bezoekers van de proefavond was onder meer dat er meer sfeer zou ontstaan. De tweedeling tijdens de eerste proefavond was niet de meest ideale oplossing. Ook was de verlichting in beide delen anders; geel warm licht en wit fel licht. Een wens van de opdrachtgevers was dan ook een bedieningspaneel. Nu zit de verlichting ingewikkeld in elkaar. Doordat de bezetting van de keuken en serveerders steeds verschilt, heeft ieder zijn eigen voorkeur voor lichtintensiteit. Door het installeren van een paneel waarmee de verlichting op vaste standen kan worden geschakeld (activiteiten, lunch, diner, sport), kan de verlichting heel eenvoudig bediend worden. Voor dit ontwerp is enkel en alleen verlichting meegenomen. Andere aspecten die geïnstalleerd kunnen worden op dit systeem zijn: verwarming, airco, zonwering, camerabewaking, zonne-energie opslaan, audio en entertainment en televisie ("Smart Home Configurator", z.d.). Dit brengt natuurlijk wel hogere kosten met zich mee.

Figuur 22 – Resultaat bedieningspaneel verlichting ("Smart Home Configurator", z.d.)

Kelder

Als laatste is er rekening gehouden met de opslagruimte. Doordat er in de week meer gekookt gaat worden en deze ingrediënten vaak door middel van sponsoring van bijvoorbeeld de Jumbo of de Verspillingsfabriek worden verkregen is het belangrijk een grote koel en vriescel te hebben. Omdat er in de parkeerkelder nog genoeg plek is, worden hier drie parkeerplekken gebruikt om een koelcel van 3*3 meter en twee vriescellen van 1,5*2,7 meter neer te zetten. Naast deze koel- en vriescellen is er nog genoeg plek voor opslag van bijvoorbeeld de podiumdelen.

Figuur 23 – Nieuwe situatie parkeerkelder voor koel- en vriescellen

4.9 Financiële uitwerking

Is de exploitatie van de nieuwe keuken financieel haalbaar?

In bijlage 10 – financiële uitwerking vind je het complete financiële plaatje.

Kosten- en batenanalyse

Tot slot is er gekeken naar de financiële gevolgen van MuzeRijk als zij de keuken en de ontmoetingsruimte gaan verbouwen. Op basis van bovenstaand scenario en ontwerp is een uitwerking gemaakt van de kosten. De eigenaar van het pand is de Gemeente Uden. Zij zullen in de toekomst al dan niet geld verstrekken voor de realisatie van dit plan. Om het allemaal nog eens kort samen te vatten is eerst een korte kosten en baten analyse gemaakt.

Kosten	Baten
Verbouwing	Vermindering van eenzaamheid in de wijk
Nieuw inventaris	Verbeteren van voedingspatroon in de wijk
Nieuwe keuken inrichting	Verbeteren van saamhorigheid in de wijk
Personeel	Re-integratie op de arbeidsmarkt
Promotie MuzeRijk	Participatie van buurtbewoners
Inkoop ingrediënten	Meer bekendheid van MuzeRijk
Tegengaan geweldsdelicten jeugd	Sfeer binnen MuzeRijk

Tabel 7 – Kosten- en batenanalyse

Een belangrijke en daarmee ook gelijk de grootste kostenpost is de verbouwing van de ontmoetingsruimte. Niet alleen de keuken zal worden uitgebreid, ook zal er een verbouwing van de ontmoetingsruimte plaatsvinden. Na de verbouwing zal er meer sfeer in het pand zijn, door warmere kleuren en een gezelligere aankleding. Er zullen een aantal leidingen moeten worden verlegd, muren moeten worden gesloopt, de vloer moet opnieuw gestort worden en de wanden moeten opnieuw worden afgewerkt. De kosten van de inventaris omvatten onder andere nieuwe inrichting en verlichting en aankleding. De keuken inrichting is ook een grote kostenpost, al wordt er geprobeerd zo veel mogelijk van de huidige keuken te hergebruiken. De kosten van het personeel zijn niet de meest grote kosten, maar je moet toch uit kunnen gaan van een volledig salaris op het moment dat er een professionele kok wordt aangesteld. Om MuzeRijk, en dan vooral het eetpunt, wat meer bekendheid te geven is promotie in lokale kranten en het verspreiden van flyers en kortingsbonnen ook een kostenpost. Daarnaast heb je te maken met de inkoop van ingrediënten. De Jumbo en bijvoorbeeld de Verspillingsfabriek hebben niet altijd genoeg of de juiste ingrediënten over. Daarom moeten er ook ingrediënten worden ingekocht. Dit geldt natuurlijk ook voor lang-houdbaar-producten zoals pasta, rijst en kruiden. MuzeRijk heeft spijtig genoeg ook te maken met geweldsincidenten en vernielingen door voornamelijk hangjeugd. In dit onderzoek is dit verder niet meegenomen, maar er kunnen nog een aantal extra beveiligingsmiddelen worden aangeschaft om dit tegen te gaan.

De baten worden door het rapport en veel toegelicht en zijn ook terug te vinden in hoofdstuk 'Samenvatting'. De baten die dit plan met zich mee brengen gaan vooral over het sociaal/ maatschappelijk vlak. De Bitswijk is een niet al te beste wijk op dit gebied, en de gemeente wilt dan ook dat dit verbetert. Door bewoners samen te laten komen en samen te laten koken worden de eerste vijf aspecten uit de analyse al behaald.

Door MuzeRijk meer bekendheid te geven is het plan ook toekomstbesteding. Het aanpassen van het interieur brengt ook meer sfeer met zich mee. Een veel gehoorde reactie op de proefavond was dat het aan sfeer ontbrak, waardoor mensen minder snel terug zullen komen.

Financiële plaatje

Er zijn drie scenario's opgesteld; low budget, medium budget en high budget. Aan de hand van de proefavond(en) is gebleken dat er behoefte is aan een ander concept en inrichting van het eetpunt en de ontmoetingsruimte. Daarom is gekozen voor het scenario 'high budget'; keuken en restaurant volledig aanpassen. Vervolgens is in hoofdstuk '4.7 concept' uitgelegd wat dit scenario precies inhoudt. Ook is er een globale kostenraming gemaakt. De geschatte kosten van het derde scenario waren als volgt:

Wat?	Hoeveel?
Keukeninrichting	€60.000,- (kan eventueel minder door de huidige inventaris opnieuw te gebruiken)
Verbouwing	€100.000,-
Restaurant inrichting	€30.000,- (kan eventueel minder met gebruik van sponsors of tweedehands artikelen)
Totaal	€190.000,-

Tabel 8 – Globale kostenschatting high budget scenario

De totale kosten van de verbouwing worden geschat op ongeveer €190.000,- maar kan door middel van hergebruik en sponsoring nog naar beneden worden bijgesteld. Vervolgens is specifiek naar het nieuwe ontwerp gekeken en zijn daar de exacte kosten voor berekend. In *bijlage 9 – schetsontwerpen buurtkeuken* zijn met letters en cijfers aanduidingen weergegeven. Deze aanduidingen corresponderen met de kosten per onderdeel in *bijlage 10 – financiële uitwerking*.

Totale kosten		
Onderdeel	Totaal	
Verbouwkosten	€ 134,740.97	Incl. btw
Inrichtingskosten	€ 30,509.16	
Totaal	€ 165,250.13	

Tabel 9 – Totale verbouwings- en inrichtingskosten

Totale kosten		
Onderdeel	Totaal	
Keukeninventaris nieuw	€ 31,446.00	Excl. BTW
Maandelijkse kosten	€ 2,202.00	

Tabel 10 – Totale kosten keukeninventaris en maandelijkse kosten

In de tabel 9 zijn de verbouwkosten samen met de inrichtingskosten meegenomen. In de €134.740,97 van de verbouwkosten zijn ook de kosten van de nieuwe keukeninventaris meegenomen. Deze kosten zie je in tabel 10 en bedragen €31.446,-. Hier wordt het bedrag exclusief BTW beschreven omdat over de verbouwkosten nog 21% BTW wordt berekend (zie *bijlage 10*). De inrichtingskosten zijn uiteindelijk begroot op €30.509,16. Dit bedrag komt overeen met het originele geschatte bedrag van €30.000,-. Voor de inrichting wordt er uitgegaan van zeven vierkante tafels van 80*80 cm, twee rechthoekige tafels van 140*80 cm, zes ronde tafels met een diameter van 120 cm en één leestafel van 90*220 cm. Verder worden er nog vier kinderstoelen, tien verrijdbare plantenbakken inclusief planten, verlichting en een nieuw bedieningspaneel opgenomen in deze kostenpost.

Er is gekozen, om de kosten te onderdrukken maar ook omdat de huidige apparatuur nog voldoet, de huidige apparatuur en inventaris opnieuw te gebruiken. Daardoor is er flink minder begroot voor de nieuwe keukeninventaris.

Van de oorspronkelijke €60.000,- wordt er maar een krappe €40.000,- geschat. Zoals eerder genoemd zijn de aanduidingen in onderstaande tabel terug te vinden in de ontwerpen in *bijlage 9 – schetsontwerpen buurtkeuken*, zodat duidelijk is wat, wat is.

Keukeninventaris nieuw						
Aanduiding	Onderdeel	Aantal	Eenheid	Kosten per eenheid	Totaal	Bron
AA	Barkoeling 900 mm breed	3	Maal	€ 725.00	€ 2,175.00	Hakpro
BB	Barkoeling 1400 mm breed	2	Maal	€ 865.00	€ 1,730.00	Hakpro
CC	Werkblad 2800 mm deur	1	Maal	€ 990.00	€ 990.00	Hakpro
DD	Stoomoven	1	Maal	€ 10,750.00	€ 10,750.00	Hakpro
EE	Losse kookplaten	6	Maal	€ 249.50	€ 1,497.00	Hakpro
FF	Stellingen 550 mm breed	3	Maal	€ 233.00	€ 699.00	Hakpro
GG	Koelcel 3*3 meter	1	Maal	€ 5,245.00	€ 5,245.00	Hakpro
HH	Vriescel 1,5*2,7 meter	2	Maal	€ 3,080.00	€ 6,160.00	Hakpro
II	Hekken t.b.v. koel/vriescellen hoogte 2000 mm	1	Post	€ 2,200.00	€ 2,200.00	Cobouw bouwkosten via databank HAN
				Subtotaal excl. BTW	€ 31,446.00	
				21 % BTW	€ 6,603.66	
				Totaal	€ 38,049.66	

Tabel 11 – Kosten nieuw keukeninventaris

Onder maandelijkse kosten wordt verstaan het loon van de professionele kok, de begeleiding van eventuele cliënten en de reclame van MuzeRijk in het Udens weekblad. De professionele kok zal 4 dagdelen van 6 uur aanwezig zijn in MuzeRijk en krijgt dus betaald naar een salaris van een 24-urige werkweek. Uit het gesprek met Jody Roovers van JIJ! is gebleken dat de zogenaamde maatjes (begeleiders van cliënten) een vergoeding van €10,- per dagdeel krijgen. Er zijn twee cliënten en twee maatjes aanwezig per dagdeel. Drie keer in de week een maaltijd serveren op basis van 52 weken wordt er dus uit gegaan van 26 keer per maand dat een maatje

voor de begeleiding bij de eetpunten €10,- krijgt. MuzeRijk kan er voor kiezen om maandelijks een advertentie in het Udens Weekblad te zetten. Er is in dit voorbeeld gekozen voor een kwart formaat pagina, 142.5mm bij 217mm. Hierin kan het maandmenu worden weergegeven, kortingsbonnen en eventuele evenementen kunnen worden gepromoot. De totale maandelijks kosten zijn gesteld op €2202,-.

Maandelijks kosten					
Onderdeel	Aantal	Eenheid	Kosten per eenheid	Totaal	Bron
Professionele kok	1	Maal	€ 1,370.00	€ 1,370.00	Indeed*
Vrijwilligers/ Begeleiders	26	Maal	€ 10.00	€ 260.00	JIJ!**
Reclame in Udens Weekblad - 1/4 staand zwart/wit	1	Maal	€ 572.00	€ 572.00	Mediabookers
			Totaal	€ 2,202.00	

Tabel 12 – Maandelijks kosten

5. Conclusie

Om een goede conclusie te kunnen schetsen wordt op de behandelde deelvragen kort een motivering gegeven. Door antwoord te geven op de deelvragen wordt ook de hoofdvraag beantwoord. De hoofdvraag die wij samengesteld hebben is: 'Hoe kan de aanpassing van de keuken bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke kwesties in de Bitswijk op basis van de behoeften van de bewoners?'. Hieronder zijn de verschillende deelvragen opgesomd met een korte motivering.

Hoe zijn de bewoners en voorzieningen in de wijk gesitueerd?

De Bitswijk is sinds de jaren '60 bij Uden gevoegd. De doelgroep in de Bitswijk zijn de structuurzoekers. Deze mensen hebben vaak een laag inkomen en geen ruim bestedingspatroon. Mede hierdoor bestaat de wijk veelal uit huurwoningen die eigendom zijn van Area. In de wijk zijn veel nationaliteiten te vinden waardoor dit een goede gelegenheid is voor het aanbieden van diverse maaltijden. De leeftijd in de wijk ligt ook hoog, er zijn veel ouderen. Zij moeten tegenwoordig langer thuis blijven wonen en zijn dus vaak eenzaam. De voorzieningen in de wijk zijn schaars en de afstand is voor de genoemde doelgroep relatief groot waardoor veel bewoners hun huis niet uitkomen. De MuzeMobiel geeft de bewoners al meer aanzet uit huis te komen en kan voor de kleinste afstanden worden ingezet. In MuzeRijk zelf is in de centrale ruimte een wandelgang zichtbaar waardoor het van belang is deze te behouden.

Welke stakeholders zijn er betrokken bij het project en hoe kunnen zij bijdragen aan de haalbaarheid van het project?

De stakeholderanalyse hebben wij gemaakt aan de hand van de 4P/3B-methode. Dit is een model wat fysieke, maatschappelijk/ sociaal en financiële verbanden weergeeft. Bij de uitwerking van het ontwerp moet er dus rekening gehouden worden met de verschillende verbanden. De behoeften van de stakeholders hebben wij in kaart gebracht aan de hand van interviews en deze spelen dan ook een belangrijke rol in het concept. De drie punten die naar voren kwamen uit de gesprekken met de stakeholders zijn: gezelligheid, de drempelwaarde van de entree en participatie.

Welke soorten keukens zijn er te vinden in vergelijkbare buurthuizen of instellingen?

Na aanleiding van onderzoek naar vergelijkbare buurthuizen hebben wij ervoor gekozen om twee buurthuizen te bezoeken, de BuurtWerkKamer in Utrecht en de Balans in Uden. Beide bieden ook een eetpunt aan. De BuurtWerkKamer doet dit door met buurtbewoners samen te koken waarbij van tevoren ingeschreven mag worden op een maaltijd. Wat wij vooral interessant vonden aan de BuurtWerkKamer is de U-pas die daar gebruikt wordt waardoor het voor iedereen mogelijk is om een gezonde maaltijd te komen eten. De Balans heeft enkele jaren geleden een verbouwing gehad waarbij de keuken mee is genomen. Daar wordt op dit moment gekookt door een aantal vrijwilligers waarbij de buurtbewoners zich ook kunnen inschrijven voor een maaltijd.

Is er voldoende vraag vanuit de bewoners van de Bitswijk en hoeveel geld hebben bewoners over voor een sociaal buurtrestaurant?

Op basis van de proefavonden hebben wij de behoefte van de wijk in kaart gebracht waardoor wij kunnen concluderen dat er zeker behoefte is aan de uitbreiding van de keuken en het restaurant. De proefavonden zijn een groot succes geweest waar maar liefst 120 bewoners zijn geweest. 95% van de bewoners geven aan om vaker naar het eetpunt te komen als het 'nieuwe concept' wordt toegepast. Uit de respons hebben wij verschillende gegevens kunnen halen die wij kunnen gebruiken bij ons concept. Denk hierbij aan losse maaltijden en waarbij mensen zelf de keus hebben voor hoeveel gangen zij willen gaan. Hierdoor hebben ze zelf in de hand hoeveel geld ze willen besteden aan een maaltijd. De prijs voor een driegangenmaaltijd zal rond de €7,50 liggen. Daarnaast kwamen er een aantal tips naar voren om de ruimte wat meer sfeer te geven zodat het wat gezelliger is om hier een hapje te eten.

Is de exploitatie van de nieuwe keuken praktisch haalbaar?

Aan de hand van vier grote aanpassingen; het verplaatsen van het mindervalidentoilet, BrabantZorg en de receptie naar elders op de begane grond en het verplaatsen van het voorraadhok naar de parkeerkelder kan de keuken in MuzeRijk qua oppervlakte verdubbelen. De toevoeging van apparatuur zoals een stoomoven, voorraadkasten en mobiele kookplaten maken de keuken meer uitnodigend voor cursussen en is de werkbare ruimte goed. De ingang van MuzeRijk is een belangrijk punt geworden. Bezoekers worden op een bepaalde manier het gebouw in geleid zonder dat de gasten in de ontmoetingsruimte hier hinder van ervaren. Verder is er nu een ruime toilet mogelijkheid op de begane grond en is wordt de voorraad tegenwoordig in de kelder opgeslagen. Het nieuwe concept is dan ook haalbaar op basis van de praktische uitwerking.

Is de exploitatie van de nieuwe keuken financieel haalbaar?

De baten om MuzeRijk een betere sociaal/ maatschappelijke functie in de wijk te geven wegen in dit geval groter dan de kosten die dit met zich mee brengt. De vaste kosten zijn eerder geschat op €190.000,-. Door materialen opnieuw te gebruiken zijn deze kosten naar beneden gesteld op €165.250,13. Verder zijn er nog variabele kosten. MuzeRijk kan zelf bepalen of zij deze kosten willen naleven en hiervoor is slechts een indicatie gegeven. Voor de uitvoering van een ander concept zullen er andere variabele kosten zijn. Aan de hand van de kosten- en baten analyse en de raming die is gemaakt wordt er geconstateerd dat dit een reëel bedrag is om de wensen van de opdrachtgevers en gebruikers van MuzeRijk te verwezenlijken en daarbij de keuken en ontmoetingsruimte aan te passen.

6. Discussie

In deze discussie gaan wij verder in op de interpretaties en verklaringen voor de resultaten van het onderzoek. Hoe verhouden de resultaten zich tot de probleemstelling van het haalbaarheidsonderzoek? Wat waren onze verwachtingen ten aanzien van het onderzoek en zijn die uitgekomen? Wat waren de beperkingen van je onderzoek (gelden de resultaten en de conclusie algemeen of voor slechts een kleine groep)? In deze discussie kijken wij ook kritisch naar ons onderzoek. Wat is de kwaliteit van je onderzoek (validiteit en betrouwbaarheid)? (TopScriptie. (2019, 23 december).

Naarmate het onderzoek vorderde hebben wij de probleemstelling, in overleg met de opdrachtgevers, aangepast. Dit was in het kader van de haalbaarheid van het onderzoek. Waardoor wij de grenzen van het onderzoek iets hebben verlegd. Toen wij de opdracht voor ons kregen, hadden wij gemixte gevoelens of de zeven dagen per week wel rendabel was. Maar wij merkten wel al snel vanuit de buurt dat de behoefte er wel degelijk is. Wij hebben eerst gekeken naar de behoefte van de gasten van het eetpunt door middel van een transdisciplinaire bijeenkomst, de proefavond. De opdrachtgevers hoopten dat het een buurtrestaurant wordt dat zeven dagen in de week open zou zijn. Echter is er gebleken dat dit nog niet haalbaar is en er begonnen wordt met vier dagen in de week. Wij hadden gehoopt dat er ongeveer 60 gasten zouden komen naar de proefavond. De 60 plekken zaten al vol voordat wij alle flyers hadden bezorgd, waardoor er voor is gekozen om een tweede en derde avond in te zetten, waardoor alle verwachtingen werden overtroffen. De 119 bezoekers waren allen erg enthousiast. De week erna zijn wij naar de Jumbo gegaan om ook de buurtbewoners te spreken die niet bij de proefavonden aanwezig waren, omdat wij het belangrijk vonden om ook hun mening te horen. Echter hadden veel mensen geen zin en tijd om een gesprek met ons aan te gaan, waardoor er veel negatieve resultaten naar voren kwamen en mensen 'nee' antwoordden op de vraag of men naar MuzeRijk zouden komen.

Op groepsniveau hebben wij in blok 1 wel wat beperkingen gehad als het gaat om communicatie. Wij lagen niet op 1 lijn en door met elkaar in gesprek te gaan zijn wij in blok 2 met een frisse start begonnen. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen.

Op de vraag of ons onderzoek betrouwbaar is kunnen wij melden dat het ontwerp tot stand is gekomen aan de hand van zelf verricht onderzoek en gesprekken met stakeholders en buurtbewoners. Alle gesprekken en resultaten zijn zorgvuldig uitgewerkt en terug te lezen in *bijlage 4 – interviews stakeholders*. Hierdoor zie je dat de uitspraken die wij doen en de ontwerpen die wij hebben gemaakt wel degelijk zijn gebaseerd op betrouwbaarheid.

7. Aanbevelingen

Wij hebben besloten om de aanbevelingen kort te houden en ons vooral te focussen op de vervolgoopdracht. Deze keuze hebben wij gemaakt omdat het concept met het ontwerp al eerder in het rapport vernoemd worden, waarbij wij aangeven hoe wij denken dat het 'nieuwe concept' het beste tot een succes leidt. Daarom hieronder ons advies voor de vervolgoopdracht:

Vervolgoopdracht

De keuken van ontmoetingscentrum MuzeRijk Uden is aan uitbreiding toe. Het haalbaarheidsonderzoek zal uitsluitend over behoefte, prijs/kosten, organisatie, fysieke plek en maatschappelijke impact moeten brengen. Er is een studentengroep geweest die heeft gekeken naar de behoefte in de wijk. Aan de hand van drie proef/ bewonersavonden is er gebleken dat er behoefte is om een sociaal buurtrestaurant op te zetten. De groep studenten heeft een globaal schetsontwerp gemaakt en er moet nu gekeken worden hoe de ruimte het beste gefaciliteerd kan worden. MuzeRijk is een multifunctionele accommodatie waarbij er veel activiteiten op hetzelfde moment plaatsvinden, waardoor de ruimte op meerdere manieren gebruikt moet kunnen worden. Door de uitbreiding van de keuken zal er een strak schema moeten worden gemaakt. Er wordt gewerkt met veel vrijwilligers en met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit wil MuzeRijk graag behouden en eventueel uitbreiden. Het is belangrijk om met stakeholders goed in gesprek te gaan en te komen tot concretere plannen en afspraken. Verder moet er een passend ontwerp voor de keuken en ontmoetingsruimte komen en dit moet financieel dragend zijn. Jullie zijn daar volledig vrij in, maar kijk vooral naar het onderzoek van jullie voorgangers. Daar kan en moet op voortgeborduurd worden. Hou hierbij rekening met gemeentelijke subsidies, fondsen, (Arbo-)wetgeving en HACCP normen.

8. Bibliografie

(van der Wiele, A. M. L. H. (z.d.). *5420- Reader bundeling colleges Lucie van der Wiele* [Slides]. Geraadpleegd op 1 oktober 2019, van <https://onderwijsonline.han.nl/elearning/lesson/AN76K0jg>
Basisschool het Speleon. (z.d.). *Waar onze school voor staat*. Geraadpleegd op 31 oktober 2019, van <https://www.hetspeleon.nl/School>

Eenzaamheid.nl - Feiten en cijfers rond eenzaamheid. (z.d.). Geraadpleegd op 6 oktober 2019, van <https://www.eenzaam.nl/over-eeenzaamheid/feiten-en-cijfers-rond-eeenzaamheid>

Gemeente Uden. (2017). *Maximaal meedoen - Gemeente Uden*. Geraadpleegd op 16 oktober 2019, van <https://financien.uden.nl/financien/2017/programmabegroting-2017/programma-plan/maximaal-meedoen>

Gemeente Uden. (z.d.). *overzichtskaart sociaal-vitaal Uden (uitsnede)* [kaart met grafiek]. Geraadpleegd van <https://www.uden.nl/data/downloadables/7/0/8/3/overzichtskaart-vitaal-sociaal-uden.pdf>

Gezondheidscentrum MuzeRijk. (z.d.). - *Gezondheidscentrum MuzeRijk Uden*. Geraadpleegd op 30 oktober 2019, van <http://gezondheidscentrummuzerijk.nl>

Hoekstra, J., Verheggen, P., & Hannink, M. (2013). *Vijf tinten groen_Motivaction*.

Klerkx, M. (2015). *MuzeRijk overzicht opmerkingen bewoners Bitswijk*. Uden: Area.

Klerkx, M. (2018). *Bitswijk factsheet 2018*. Uden: Area.

MuzeRijk. (z.d.-c). *Ontmoetingsplein MuzeRijk | Verbinden Verrijken Beleven*. Geraadpleegd op 15 december 2019, van <http://www.muzerijk.nl/eetpunt.html>

MuzeRijk. (z.d.-d). *Saturnus/Hendriks Coppelmans*. Geraadpleegd op 31 oktober 2019, van <http://www.muzerijk.nl/saturnus.html>

Ontmoetingsplein MuzeRijk | Verbinden Verrijken Beleven. (z.d.). Geraadpleegd op 30 oktober 2019, van <http://www.muzerijk.nl/dichterbij>

Oranje Fonds. (z.d.). *Ontmoetingsruimtes*. Geraadpleegd op 23 oktober 2019, van <https://www.oranjefonds.nl/ontmoetingsruimtes/>

Rijksoverheid. (z.d.). *Functionele rollen in een netwerk*. Geraadpleegd op 29 oktober 2019, van <https://www.communicatierijk.nl/vakkennis/f/factor-c/ringen-van-invloed>

Verbouwing kosten 2019 - [Prijsoverzicht + Handige tips] | Homedeal. (2019, 17 oktober). Geraadpleegd op 19 november 2019, van <https://www.homedeal.nl/verbouwing/verbouwing-kosten/>

Voedingscentrum. (z.d.). *Gezond eten met de Schijf van Vijf*. Geraadpleegd op 16 oktober 2019, van <https://www.voedingscentrum.nl/nl/gezond-eten-met-de-schijf-van-vijf.aspx>

The vertical planting specialist. (z.d.). Geraadpleegd op 20 november 2019, van <https://verticalplanting.eu/groene-gevels-en-groene-wanden/groene-scheidingswanden>

SIMON. (z.d.). SIMON - Bedir > Home. Geraadpleegd op 31 oktober 2019, van <https://www.bedir.nl/>

Vergelijk 4G dekking van alle providers. (2017, November 28). Opgehaald van 4gdekking: <https://www.4gdekking.nl/>

Bekijk hier alle uitslagen van de verkiezingen. (2019, oktober 13). Opgehaald van NOS: <https://nos.nl/artikel/2223623-bekijk-hier-alle-uitslagen-van-de-verkiezingen.html>

Informatie buurt Bitswijk. (2019, oktober 13). Opgehaald van AlleCijfers.nl: <https://allecijfers.nl/buurt/bitswijk-uden/>

Mijn warmtenet, hoe zit dat? (2019, oktober 13). Opgehaald van Ennatuurlijk: <https://ennatuurlijk.nl/mijn-warmtenet>

Tweede Kamerverkiezingen 2017. (2019, oktober 13). Opgehaald van AD: <https://www.ad.nl/politiek/bekijk-hier-de-uitslagen-landelijk-of-per-gemeente~aa11d305/>

Uden. (2019, Oktober 13). Opgehaald van weer.nl: <http://www.weer.nl/verwachting/klimaat/nederland/uden/1810394/>

Verkiezingsprogramma 2018-2022. (2019, oktober 13). Opgehaald van JONGUDEN: <https://www.jonguden.nl/programma-2018-2022/>

Over U-pas | U-pas. (z.d.). Geraadpleegd op 22 oktober 2019, van <https://www.u-pas.nl/over-u-pas>

Ontmoetingsruimten. (z.d.). Geraadpleegd op 23 oktober 2019, van <https://www.prowonen.nl/ik-ben-huurder/leefbaarheid/ontmoetingsruimten/>

Toegankelijkheid. (z.d.). Geraadpleegd op 24 oktober 2019, van http://buurthuisrengerspark.nl/joomla/index.php?option=com_content&view=article&id=72%3Ameet-and-eat-in-buurthuis&catid=10&Itemid=435

Area wonen. (z.d.). Geraadpleegd op 30 oktober 2019, van <https://www.areawonen.nl/>

MuzeRijk. (z.d.-a). Area. Geraadpleegd op 31 oktober 2019, van <http://www.muzerijk.nl/area.html>

MuzeRijk. (z.d.-b). BrabantZorg. Geraadpleegd op 31 oktober 2019, van <http://www.muzerijk.nl/brabantzorg.html>

Ouderen en eenzaamheid. (z.d.). Geraadpleegd op 31 oktober 2019, van <https://www.loketgezondleven.nl/gezonde-gemeente/themadossiers/gezond-en-vitaal-ouder-worden/feiten-en-cijfers-ouderen>

Pinterest. (z.d.). Geraadpleegd op 20 november 2019, van <https://www.pinterest.com/pin/720505640362437344/>

Salotto Coffee. (z.d.). Geraadpleegd op 20 november 2019, van <https://salotto.co.th/>

Van Gestel. (z.d.). Geraadpleegd op 20 november 2019, van <https://www.vangestelhoreca.nl/keukeninrichting-restaurant/>

Smart Home Configurator. (z.d.). Geraadpleegd op 31 december 2019, van <https://www.yoursmarterhome.nl/configurator/>

van Bemelen, B. (2018, 17 februari). *Belangrijke aspecten in een horeca keuken om rekening mee te houden*. Geraadpleegd op 29 oktober 2019, van <https://werkveiligheidswijzer.nl/belangrijke-aspecten-horeca-keuken/>

Scribbr, & Krul, A. (2014, 20 maart). *Zo doe je een Literatuuronderzoek of Literatuurstudie*. Geraadpleegd op 6 oktober 2019, van <https://www.scribbr.nl/scriptie-structuur/hoe-doe-je-literatuuronderzoek/>

Bijker gastro. (2019, 18 juni). Wat kost een professionele horeca keuken? - Bijkerk Gastronomie. Geraadpleegd op 19 november 2019, van <https://bijkerkgastronomie.nl/2019/06/18/wat-kost-een-professionele-horeca-keuken/>

van Dullemen, E. (2019, 11 augustus). *Hoe start je een restaurant 12: Een sfeervol interieur ontwikkelen — Horecatweepuntnul*. Geraadpleegd op 31 oktober 2019, van <https://horecatweepuntnul.nl/hoe-start-je-een-restaurant-12-een-sfeervol-interieur-ontwikkelen/>

De kern - BuurtWerkKamerCoöperatie. (z.d.). Geraadpleegd op 6 oktober 2019, van <http://buurtwerkkamer.nl/de-kern/>

Buurtuin Bitswijk - De Maashorst. (z.d.). Geraadpleegd op 30 oktober 2019, van <https://www.allemaalmaashorst.nl/burgerinitiatieven/buurtuin-bitswijk/>

Van Alebeek, H. (2019, 28 november). Hangjeugd bij MuzeRijk is 'een ramp', wijkcentrum Uden zet beveiligers in. *Brabants Dagblad*. Geraadpleegd van <https://www.bd.nl/uden-veghele-o/hangjeugd-bij-muzerijk-is-een-ramp-wijkcentrum-uden-zet-beveiligers-in~ad2070c3/>

TopScriptie. (2019, 23 december). *Discussie schrijven: handige tips en hulp*. Geraadpleegd op 8 januari 2020, van <https://www.topscriptie.nl/discussie-schrijven/>

9. Bijlagen

De bijlagen zijn in een grote hoeveelheid aanwezig. Het grootste deel van de bijlagen betreft naslagwerk zoals de literatuurstudie, de omgevingsanalyse, de flyer van de proefavond en documentatie van de gesprekken met de stakeholders. Pas vanaf bijlage 9 wordt het schetsontwerp en de financiële uitwerking getoond. Na de financiële uitwerking vind je nog de adviesbeoordelingen en reflecties van de studenten.

Bijlage 1 – Literatuurstudie

- Bijlage 1.1 – BuurtWerkKamer Utrecht
- Bijlage 1.2 – Eenzaamheid
- Bijlage 1.3 – Goedkope en gezonde maaltijden
- Bijlage 1.4 – Ontmoetingsruimten
- Bijlage 1.5 – Eisen keukens
- Bijlage 1.6 – Inrichting restaurant

Bijlage 2 – Omgevingsanalyse en wijkscan

- Bijlage 2.1 – Wijkscan
- Bijlage 2.2 – Omgevingsanalyse
 - Bijlage 2.2.1 – Fotoreportage Bitswijk

Bijlage 3 – Stakeholders

Bijlage 4 – Interviews stakeholders

- Bijlage 4.1 – Samenvatting
- Bijlage 4.2 – Interview Area
- Bijlage 4.3 – Interview Buurttuin
- Bijlage 4.4 – Interview Jumbo Muziekplein
- Bijlage 4.5 – Interview ONSwelzijn
- Bijlage 4.6 – Interview Saturnus
- Bijlage 4.7 – Interview JIJ!
- Bijlage 4.8 – Interview Dichterbij

Bijlage 5 – Interviews vergelijkbare buurthuizen

- Bijlage 5.1 – Interview BuurtWerkKamer
- Bijlage 5.2 – Interview de Balans

Bijlage 6 – Proefavond

- Bijlage 6.1 – Samenvatting
- Bijlage 6.2 – Flyer proefavond
- Bijlage 6.3 – Reacties proefavond

Bijlage 7 – Resultaten enquête Jumbo Muziekplein

- Bijlage 7.1 – Uitwerkingen onderzoek
- Bijlage 7.2 – Antwoorden enquête

Bijlage 8 – Vragenlijsten

- Bijlage 8.1 – Vragenlijst Area
- Bijlage 8.2 – Vragenlijst Buurttuin
- Bijlage 8.3 – Vragenlijst Jumbo
- Bijlage 8.4 – Vragenlijst ONSwelzijn

- Bijlage 8.5 – Vragenlijst Saturnus
- Bijlage 8.6 – Vragenlijst JIJ!
- Bijlage 8.7 – Vragenlijst Gemeente
- Bijlage 8.8 – Vragenlijst de Balans
- Bijlage 8.9 – Vragenlijst Proefavond
- Bijlage 9 – Schetsontwerp buurtkeuken
- Bijlage 10 – Financiële uitwerking
- Bijlage 11 - Beoordelingen eindrapportage
 - Bijlage 11.1 – Zelfbeoordeling eindrapportage Ayla Sengers
 - Bijlage 11.2 – Zelfbeoordeling eindrapportage Renske Zuuring
 - Bijlage 11.3 – Zelfbeoordeling eindrapportage Steve Tersluijsen
 - Bijlage 11.4 – Zelfbeoordeling eindrapportage Kristel de Groot
- Bijlage 12 - Reflectie
 - Bijlage 12.1 – Reflectie project Ayla Sengers
 - Bijlage 12.2 – Reflectie project Renske Zuuring
 - Bijlage 12.3 – Reflectie project Steve Tersluijsen
 - Bijlage 12.4 – Reflectie project Kristel de Groot
- Bibliografie